

Kullamaa posti- punkt avas

uksed talumaja väikeses
vaibatoas. Lk 3

Steni muinasjutu- võistluse

parimad said Tallinna raekojas
autasud. Lk 4

Lääne Elu

Loe värskaid uudiseid www.le.ee

NELJAPÄEV, 13. APRILL 2017 | NR 43 (3988) | 1 EURO

Margus Maiste:

vanusega
hakkad inimesi
mõistma.
Lk 6–7

Eesti sünnipäev tõi Mihkli kiriku puupüsti rahvast täis

Eile sada aastat tagasi ühendati eestlaste asualad esimest korda ajaloos üheks Eestimaaiks.

Eile meenutati seda ajaloolist sündmust tänujumalateenistuse ja rahvusmeeskoori kontserdiga ajaloolisel Läänemaal Mihkli kirikus Koonga vallas. Mihkli kirikus just sellepärast, et omaaegne kubermangupiir jooksis läbi Mihkli kihelkonna.

Enne kirikut kogunes rahvas Mihkli kalmistule, kus peaminister Jüri Ratas jt asetaskid pärjad vabadussõja ausamba jalami-le. Mihkli sammas on üks vähe-seid, mida ei purustatud ega hävitatud, vaid maeti maha, et õigel ajal taas üles kaevata. „See sammas on sümbol, mis aitas ja aitab üle elada kõige keerulise-mad ajad,” ütles EELK peapiis-kop Urmas Viilma.

Jüri Ratas meenutas eestlaste marssi Petrogradis, kus teiste seas oli ka Koonga valla mees Mihkel Lüll. Tema olnud see, kes valitsuses pööranud, et 40 000 Eesti sõduri nimel nõuab ta seaduse otsekohest kinnitamist. Just tolle seaduse kinnitamine ühen-das Liivimaa kubermangu põhja-poolse osa Eestimaa kuberman-guga ja sündis meie maa.

Mihkli kalmistult liiguti kirikusse, mis oli protsessiooni saa-bumise ajaks juba puupüsti täis. Tänujumalateenistus Mihkli kirikus oli Eesti sajanda sünnipäeva tähistamise proloog. **KAIE ILVES**

URMAS LAURI

● LÄÄNEMAA HAIGLA

Erakorralise meditsiini osakond sai valmis

Teisipäeval avati Läänemaa haigla uuenduskuuri läbi teinud erakorralise meditsiini osakond, mis tähendab patsientidele kiiremat, mugavamat ja paremat abi.

LEMMI KANN
lemmi.kann@le.ee

Uue ja kaks korda suurema EMO avamisele kogunes teisipäeva pärastlõunal nii palju rahvast, et vastne avar ooteruum sai täis.

„Pikka aega on olnud meil pinnuks silmas, et meie erakorralise meditsiini abi on toimunud koridoris,” ütles Läänemaa haigla peaarst Tõnis Siir, seistes erakorralise meditsiini osakonna veel suletud uste ees. Kes Läänemaa haigla EMOs käinud on, teavad, et ooteruumiks oli seni haigla koridor, mida läbis tihe „liiklus”.

„Me mõtlesime oma administratsiooniga, et kama kõik, kuidas tervishoid tulevikus areneb, mis tuleb või mis kaob, aga kindel on see, et jäävad perearstid ja inimesel peab olema võimalus 24 tundi ja igal päeval nõuandjate abiga lahendasime asja nii, et erakorralise meditsiini osakond on nüüd isoleeritud, inimestel on mõnus koht,

Läänemaa haigla peaarst Tõnis Siir ja PERHi juhatuse esimees Agnis Peedu valmistuvad uue EMO uste avamiseks. ARVO TARMULA

kus istuda ja oodata, ning haigete jälgimine on toodud meedikute silma alla, jälgimispa-tisse,” rääkis Siir.

Paremini ja rohkem

Traditsioonilise lindilõikamise asemel oli Põhja-Eesti regionaalhaigla juhatuse esimehel Agnis Peedul ja Haapsalu linnapeal Urmas Suklesel au tõmmata maha

kaitsekile uue EMO uksele oleva-telt kleebiskirjadelt.

„Kõik on täpselt nii, nagu mõeldud oli, sest me tegime ju kõike enda plaani järgi,” teatas Läänemaa haigla ravijuht Kai Tennisberg vastuseks küsimusele, kas tulemus vastab ootustele.

Isetehtud plaani üks peaauto-reid oli Läänemaa haigla õendausjuht Marju Lepmets, kes sel-

gitas, et meditsiinilise personali vajadused ja visioonid uuest ja paremast EMOst seadis ehituslikult realistlikesse raamidesse haigla haldusjuht Reimo Reimer.

„Mõttekaaslasti oli mitu ja tülili me omavahel ei läinud,” naeris Lepmets. „Tulemus on täna siin näha! Nüüd on vaja veel sisse kolid kogu meditsiinitehnika ja muu varustus. Nagu iga uue korteri või majaga – pilt muutub oluliselt ja tõeline tunne tekib alles siis, kui ka mööbel ja nipsasjad paika panakse.” Kolimise ajaks määrati kolmapäeva hommik ja protseduuriks ette nähtud aeg paar tundi, sest ega EMO tööd saa seisma panna. „Välja kolisime ka paari tunniga,” selgitas Lepmets.

Ajutistes ruumides – tavalistes palatites – tegutses novembri lõpust. „Eks meil olnud kitsam, aga saime üllatavalt hästi hakkama ja keegi ei nurisenud,” rääkis Tennisberg, pidades silmas, et ka EMO patsiendid suhtusid asjasse mõistvalt. Personal aga tegutses kogu selle aja rõõmsas teadmises, et kohe varsti saadakse suuremad, funktsionaalsemad ja mõistagi ka ilusamad ruumid.

Peale harjumuspärase vastuvõturuumi on Läänemaa haigla EMO-l nüüd ka jälgimispalat nelja voodiga. Jälgimispalatile saadi ruumi operatsiooniploki personaliruumide arvel, mis paigutati omakorda ümber logistiliselt sobivamasse kohta.

„Jälgimispalatisse jõuavad patsiendid, kelle tervise seisund on selline, et nad vajavad uuringute või analüüside ajal pikali olemist või kohest turgutamist näiteks tilguti abil. Samuti need, kellele toob kohale kiirabi,” selgitas Lepmets.

Kiirabiga EMOsse toodud patsientidele, kes enamasti omal jalal käia ei saa, on nüüd ka eraldi sissekäik.

Omavahel saab eraldada ka uue EMO kõik kolm sektsiooni – vastuvõturuumi, koha protseduuride tegemiseks ja jälgimispalati –, mis tagab Lepmetsa sõnul patsientidele vajaliku privaatsuse.

Ühe katuse alla

Läänemaa haigla personali silmist kiirgas teisipäeval siirast rõõmu. Aga ilmselt juba järgmi-

sel aastal tuleb neil uus ja ehk pikemgi periood veel kitsamates tingimustes üle elada.

„Edasised plaanid hõlmavad nullkorruusel asuva tervisekeskuse laiendamist ja näevad ette, et kogu diagnostika osa – röntgen, ultraheli, kompuutertuuringud, endoskoopia, südameuuringud – tuuakse esimesele korrusele, ühe koridori peale. See on meie järgmine suur projekt,” selgitas Siir.

Märtsis läks teele rahataotlus. Otsust veel pole, kuid seda on juba üsna varsti oodata.

„Kui rahataotlus läbi läheb, hakkame projekteerima ja 2018 läheb ehituseks. See tuleb väga keeruline aeg,” märkis Siir.

Selleks tuleb aga nullkorruusel ära kolida polikliinik ja eriarstide kabinetid ning need kõik esimesele korrusele mahutada.

Siiri sõnul on perearstikeskuse laiendamine asjade loomulik käik. „On igati loogiline, kui haiglahoones on koos rohkem perearste ja et eriarstid ning perearstid töötaksid ühes väikeses kogukonnas, ühe katuse all. See oleks mõistlik.”

● JUHTKIRI

Korduv ajalugu

Eile koguneti omaaegsel Läänemaal asuvasse Mihkli kirikusse, et tähistada 100 aasta möödumist päevast, mil eestlased ühise territooriumi said, ehk päevast, mil kaotati Eesti- ja Liivimaa kubermangu piir ja moodustati autonoomne Eestimaa kubermang. See, et Eesti ala oli kunagi jagatud kahe kubermangu vahel, on kindlasti meist enamikule tuttav ajalooõpikuist. Mida aga eestlastega asustatud ala ühendamine ühtse valitsemise alla tegelikult tähendas ja millist mõju üht rahvust lahutava kubermangupiiri kaotamine Eesti tulevikule tähendas, ei oska enamik inimesi hinnata.

Eesti ala liitmisele eelnes Peterburis suur demonstratsioon, kus mitukümmend tuhat toonas Venemaa impeeriumi pealinnas elanud ja õppinud eestlast koos Peterburi garnisonis teeninud eesti sõjaväelastega kõndis loosungite ja sinimustvalgete lippude all Tauria palee juurde, nõudmaks autonoomse Eestimaa kubermangu moodustamist. Eestlaste demonstratsioon Peterburis ja kubermangupiiri kaotamine on vaid osake sündmuste ahelast, mis tormilisel 1917. aastal vallandus ja mille tulemusena sündis aasta hiljem Eesti vabariik.

Eesti elanike hulgas on väga vähe neid, kel sünniaasta järgi olnuks võimalus 100 aasta tagustele sündmustele kaasa elada. Isegi nende hulgas pole ilmselt kedagi, kes toonaseid sündmusi ka tegelikult mäletaks. Mälestusi ja ajalookirjandust lugedes jääb aga mulje, et toonane tunne võis olla üsna sarnane sellega, mida tundsim 1980. aastate lõpus. Ka siis peeti sütitavaid kõnesid ja kõnniti lippude lehvides rongkäikudes. Iga väike samm saavutuste reas tõi kaasa rõõmuhõiseid ja kergendustunnet, valitses üldine eufooria. Mis seal salatagi, eesmärk oli nii 100 kui ka 30 aastat tagasi üks – vaba Eesti.

● TEISED LEHED

Aadu Must: eestlaste linn Peterburi

POSTIMEES. Mul on siiralt hea meel, et meie peaminister julges Peterburi visiidiga mäletada meie ajalugu ja tunnustada meie eisisade sajanditagust vabadusi ja üksimeelt; miks peaksime selle unustama või maha salgama, küsib riigikogu liige ajaloolane Aadu Must (Keskerakond).

Paari aastakümne eest pidid inglased ühes testis reastama maailma riikide pealinnad nende kauguse järgi Londonist. Tulemus, et Tallinn oli kaugemal kui Delhi, oli meie silmis lausa absurdne, aga brittidele endile üsna ootuspärane. Teadagi, selliste küsitlustega ei mõõdetagi mitte kahe linna vahemaad, vaid inimeste mentaliteeti. Headele kolleegidele Reformierakonnast on aga põhiline kompass lähenevad valimised ja kui ajalugu segab, siis püütakse see unustada või natuke ümber teha, ning neile peab Peterburi olema Eestist vähemalt sama kaugel kui New Yorgist.

Kogu oma ajaloo jooksul on Peterburi olnud osa eestlaste ajaloost. Mõned meist on lugenud Eesti põlistest tammitest, millest said soisele maale ehitatud linna alusparved. Vastesse linna kogunes eestlastest teenreid, sõdureid, meremehi, käsitöölisi. Eraldi raamatu võiks kirjutada Peterburist kui eesti haritlaskonna taimelavast. Peterburis õppisid meie riigimehed Jüri Uluots, Ants Piip, August Rei, Jaan Teemant. Jaani kirikus teenis Jakob Hurt.

Peterburi on jäädvustunud kümnete tuhandete eestlaste perekonnaluukku. Peterburi arhiivides on peidus ka väga suur osa eesti rahva kirjalikust mälestusest, sest suuremad saladused ja poliitiline teave on hoiul meid valitsenud riikide arhiivides.

● LAUSELAEN

„Ma loodan, et teiste Eestis hättasattunutega ei käituta samamoodi!”

MTÜ Pagula endine tegevjuht **Innar Mäesalu** Haapsalu pagulaspered tugiisiku ja majandusliku toeta jätnud Johannes Mihkelsoni keskuse ja sotsiaalministeeriumi kohta. LE, 11. aprill 2017

NÄDAL

06/2017

Kuidas algab avaliku mõtte vaigistamine

Asi on halb, kui soov avalikku debatti keelata saab võitu soovist debatis peale jääda.

Kui enne mõni ei teadnud, et Briti eurovastane poliitik Nigel Farage tuleb Eestisse esinema, siis tänu inimestele, kelle meelest ei peaks ta Eestis esinema, teavad seda nüüd sama hästi kui kõik.

Aga alustaks mujalt. Endine Hollandi poliitik Ayaan Hirsi Ali ei ole Eestis sama tuntud kui Farage. Kardetavasti pole teda siia niipea esinema oodata. Õigupoolest pole üldse kindel, et teda veel üldse kuskil kuulata saab.

Hirsi Ali on tuntud radikaalse islami kriitik. 2003–2006 oli ta Hollandi parlamendi liige. 2005 nimetas ajakiri Time ta maailma 100 mõjukaima inimese sekka. Taani ajaleht Jyllands-Posten andis talle sõnavabaduse auhinna.

Nüüd on Hirsi Ali ometi pidanud kodumaalt Hollandist ja üldse Euroopast lahkuma. Eelkõige seepärast, et julges avameelselt rääkida naiste alulasuritud olukorrast islamiühiskondades. Hirsi Ali elulugu sisaldab juba põgenemist sünnimaalt Somaaliast – ümberlõikamise ja sunnitud abielu eest. Tema suhtes on islami vaimulikud välja andnud fatvaa, sisult käsu teda tappa.

Äsja pidi Hirsi Ali aga ära jätma plaanitud ülesastumised Austraalias. Kõik algas – kuidas nüüd öeldagi – viimasele ajale omaselt. 400 moslemit, eesotsas kõigkõrvalikud aktivistid, lobistid ja valveheategijad, kirjutas alla pöördumisele, milles teatas, et „üksnes Hirsi Ali kohalolu Austraalias õõnestab nii kogukondadeülel kui ka -sisest pürgimist sotsiaalsele sidususele ning ka moslemi naistele nende enda eesmärkide nimel töötamiseks platvormi pakkumisele”. Mida iganes see *newspeak* ei tähenda.

ANVAR SAMOST
kolumnist

Pöördumine süüdistas Hirsi Aliid vihakõnes, lõhestavas retoorikas ja islamofoobias. Kokkuvõttes leidsid allakirjutanud, et Hirsi Ali ei peaks üldse Austraaliasse tulema.

Järgmiseks teatas Austraalia „Islamofobia Ennetamise Komitee” (jah, selline asutus on ilmselt olemas, kuigi väidetavalt koosneb ühest inimesest), et kui Hirsi Ali esinemine Melbourne’i linna kultuurihoones aset peaks leidma, siis koguneb selle juurde „5000 meeleavaldajat”. Samasuguseid hoiatusi (või ähvardusi?) said ka teised esinemiskohad Brisbane’is, Sydneys ja Aucklandis.

Esinemiste korraldajad andsid seepeale teada, et jäta- vad kõik plaanitud ülesastumised turvakaalutlustel ära. Austraaliasse Hirsi Ali ei sõitnud. Nii lihtne oligi sõnavabaduse mahasurumine ühes demokraatlikus õigusriigis.

Eestis asi nii hull ei ole, et eba-meeldivate seisukohtade väljendajate õigust avalikule esinemisele saaks sedavõrd hõlpsalt piirata. Aga kui Nigel Farage’i juhtumit vaadata, siis liiga kaugel me ka pole.

MTÜ Sõbralik Eesti (sic!) eestvedaja Helen Sildna, kes mitte väga ammu soovis, et ajakirjanikud kooseluseaduse vastastele vähem sõna annaks, kirjutas sotsiaalmeedias: „Pärnu Juhimiskonverents testib eetika piire sel aastal oma peaseineja valikuga tee-

mal „BREXIT kui edukas kampaania”, kõnelejaks Nigel Farage. [...] Farage teenib siis nüüd elatist mõõda konverentse inimesi koolitamas käies, kuidas „edukat kampaaniat” korraldada. [...] Õõvastav ja jälk. [...] Minu jaoks ei ole mitte mingil viisil OK teenida raha „kogemuse” pealt, mis on suurele osale brittidest ja ka eurooplastest ajalooline tragöödia. See on täiesti *disrespectful* nende inimeste suhtes, kes tema töö tulemustega peavad elama. Nii Farage’il selle eest esinemistasu võtta kui ka konverentsikorraldajal selle eest pileti- raha küsida.”

Kohe teatas paar inimest, et neid kutsuti samale üritusele esinema, ning Farage’i osalusest kuuldes ütlesid nad ära. Ilmselt said Sildnalt inspiratsiooni ka mõned poliitikud, kes entusiastlikult hukkamõistu eks-pioneerisid.

Igaks juhuks lisan: Farage ei ole äärmuslane, ta ei ole nats, ta ei ole hull. Mina tema vaateid ei toeta ega teda kuulama minna kavatse. Aga ma kardan, et kui nõustuda üleskutsega mitte lasta Farage’il avalikult esineda, ei lasta varsti paljudel teistelgi mujal kui poe taga oma mõtteid väljendada.

Konservatiivne kommentaator Mark Steyn on Hirsi Ali avalikust ruumist tõrjumise kohta öelnud, et läänemaailmas levib soov mitte debatti võita, vaid selle teine pool ära keelata. „Pole vahet, millisel pool sa oled meie aja suurtes küsimustes – kliimamuutus, samasooliste abielu, islam, mis iganes –, kui sa oled poolel, mis leiab, et teisel poolel pole õigust poolt omada, siis sa oled vaele poolel.”

● Hirsi Ali elulugu sisaldab juba põgenemist sünnimaalt Somaaliast – ümberlõikamise ja sunnitud abielu eest.

● EESTI POST

Kullamaa postipunkt kolis vaibakuduja koju

Poe asemel hakkas Kullamaal postipunkti pidama kohalik vaibakuduja Kulla Altmäe.

KAIE ILVES
kaie@le.ee

Altmäe peab postipunkti oma kodu Rohuaia talus väikeses vaibapoes, mille ta tegi lahti samal päeval. 1. aprillini tegutses postipunkt Kullamaa A ja O poes. Uut ei pea kaugelt otsima. See asub poest sõna otseses mõttes kivi-viske kaugusel. „Hea asukoht, tuli ära kasutada,” ütles Altmäe.

Vahepeal oli oht, et Kullamaa jääb postipunktita, aga nii see ei läinud. „Kui teada sain, hüppasin kahel jalal. Küll on hea, et ta ikka paika jäi,” ütles arveid maksma suunduv Valve.

Poe juurest kiviga visata

Postipunkti silt paistab poe juurde kenasti ära. Et sulgemise ja avamise vahele jäi kümme päeva, voois rahvas vastavatu postipunkti vahet. Kes tuli niisama vaatama, mis imeasi on postipunkt-vaibatuba, kes tuli asja pärast.

Kohe pärast kümnet istus laua taga Helgi ning maksis telefoni ja elektrit. Helgi oli see, kes märtsis postipunkti kinnimineku kuuldes lubas arvete maksmise üldse lõpetada, telefoni välja lülitada ja ilma elektrita elada, sest kodust ta arveid maksta ei saa, pangakontorit ja -automaati Kullamaal aga pole.

„Ikka hea, et ta jäi, see postipunkt, muidu mine ja vaata, kas ja kus sa saad,” ütles Helgi teisipäeval. Helgi aga polnud kaugeltki esimene. Juba enne kümnet käis Kulla Altmäe sõnul üks mees arveid maksmas.

Altmäe ütles, et magas öösel vahelduva eduga ja esimese päeva ärevus on sees. „Eks see ole loomulik,” ütles postipunktide konsultant Ragne Kalmet. Tema oli algajale postipunktipidajale esimesel päeval appi tulnud, et kõik sujaks. Sujumise eest hoo-

Kullamaa postipunkti pidajat Kulla Altmäed (keskel) abistas avapäeval Eesti Posti postipunktide konsultant Ragne Kalmet.

litses ka Helgi, kes luges tagasi-antava peenraha hoolega üle ja libistas silmad üle arvete. „Siin käib ka allkiri,” tähendas Helgi ja ulatas paberi postipunkti pidajale tagasi. „Teinekord saate kaardiga ka maksta, kui tahate,” pakkus Kalmet. „Mina maksan sulas,” jäi Helgi endale kindlaks. „Aitäh ja head päeva. Järgmise korran!”

Vaelt sai uks Helgi järel kinni minna, kui see avanes uuesti. Mati. „Mul üks küsimus! Kas Unole tähtsust kirja on?” – „On olemas!” – „Ahah, ma siis helistan Unole. Suur tänu!” Uks kinni-lahti. Manda. „Ristsõnased ei

olegi?” – „Ei ole. Ei tule ka.” Ristsõnad universaalse postiteenuse alla ei kuulu. Kullamaa postipunktis saab ajakirju-ajalehti tellida, kirju-pakke saata-saada ning arveid maksta.

Vaelt pool tundi lahti olnud postipunkti astus kõigile üllatuseks sisse ka piirkonnakonstaabel Vello Vichterpal. „Lugesin ajalehest, et avatakse, ja ennäe, ongi uks lahti! Mõtlesin, et tulen ja vaatan üle.”

Läänemaa kõige stiilsem

Ragne Kalmeti sõnul pole üheski postipunktis olnud nii uhket avapäeva, et konstaabel kohale

tuleks. Peale selle olevat Kullamaa maakonna kõige stiilsem postipunkt: laual korvike võorasemadega, laudpõrand, Eesti-aegsed riidekapid, kangasteljed, laastukorv rulli keeratud kaltsuvaipadega, kohver käsitööseepidega.

Tegemist pole ju pelgalt mitte postipunktiga. 25 aastat vaipu kudunud, vaibatoast unistanud, kaks korda Põlvas poodi pidada proovinud ja laataidel vaipu müünud Altmäe on oma unistuse lõpuks teoks teinud ja kodus postipunktiga ühel ja samal päeval väikese poe avanud. See oli ka üks põhjus, miks neli

aastat Kullamaal elanud Altmäe postipunkti pidamise oma olule võttis: ta saab seda teha oma kodus ja harjutada inimesi ka vaibatoas käima.

„Mõtlesin, et proovin,” ütles Altmäe. Postipunkti oli pakutud ka teistele, aga keegi ei võtnud vastu. „Ma ei olnud esimene, kellele pakuti. Arvan, et ma olin viimane,” ütles Altmäe naljaga pooleks.

Kullamaa postipunkt on avatud viis päeva nädalas: esmaspäeval, teisipäeval, neljapäeval ja reedel kella kümnest kahe- ja kolmapäeval kella neljast kuueni.

● LÜHIDALT

Lääne praostkonna tulu kasvas, liikmeid jäi vähemaks

EELK Lääne praostkond sai möödunud aastal üle 420 000 euro, kuid aktiivsete kirikuskäijate arv kahanes 1332 inimesele.

EELK Lääne praostkonna sissetulek oli aastaaruande järgi 420 076 eurot. Aasta varem oli laekunud vaid 356 402 eurot. Kulutus oli mullu 377 021 eurot, mida on mõnevõrra rohkem kui 2015. aastal, mil kulus 341 263 eurot.

Aktiivseid kirikuskäijaid ehk neid, kes maksid liikmemaksu, oli mullu 1332. EELK Lääne praostkonna territooriumi umbes 30 000 elanikust on ristitud 8136. Aastal 2015 oli liikmemaksu maksjaid 1402 ja ristiinimesi 8241.

„Liikmete arv väheneb, aga annetused suurenevad,” kommenteeris Lääne praost Leevi Reinaru (pildil). „See on hea ja tõsine sõnum, et inimesed, kes koguduses käivad, väärtustavad seal tehtavat tööd rohkem,” lisas ta.

Tarmo Õuemaa

Reedest algab ametlikult tuleohtlik aeg

14. aprillist algab Eestis ametlikult tuleohtlik aeg, mil looduses tohib tuld teha vaid selleks mõeldud kohtades.

Kevadel sagenevad maastikupõlengud. Läänemaal on 29. märtsist olnud kuus maastikupõlengut, viimati käisid päästjad teisipäeval Risti lähedal Rõumas kustutamas sajaruutmeetrist kulupõlengut. Eesti on aprillis olnud 222 maastikupõlengut, mis päästameti hinnangul näitab, et tuleohtlik aeg on alanud.

Lääne päästepiirkonna juhi Kätlin Poopuu sõnul saavad põlengud enamasti alguse käest läinud lõkkest. Kulupõletus on Eestis keelatud aasta ringi.

Täpsemat infot tuletegemise ohutusnõuete kohta saab päästeala infotelefonilt 1524.

Kaire Reiljan

Läänlaselt varastati trailer ATVdega

Eile öösel varastati Rumeeniast võistlustelt tulnud eestlastelt Leedu Panevežise lähisel trailer koos kolme ATVga. Suurimat kahju kannatas Nõva mees Urmas Õuemaa, kellelt viidi peale sõiduriista mine-ma ka trailer.

Nõva motoklubi liikme Urmas Õuemaa sõnul salvestas valvakaamera vahejuhtumit, kuid seni pole veel selgust, kes varguse toime panid. „Kärutais ATVsid 35 000, haagis ise 2000,” rehkendas Õuemaa kahjusid.

Urmas Õuemaa ATV CF Moto X8 06GC on selline, millelaotist Baltimaades rohkem pole.

Eestlased käisid Kirde-Rumeenias Transilvaania maakonnas maailma raskeimal ATVde võistlusel Hunt-The-Wolf.

Urmas Lauri

Rokistaarid saavad Haapsalu salli

Haapsalu pitsikeskus kuulutas välja sallikudumise võistluse „Rock in Haapsalu” staaridele.

Nimelised sallid kootakse Bonnie Tylerile, Suzi Quatrole ja Lea Lion Dalile. Samuti tahetakse eriline kingitus kududa augustis Haapsalut külastavale USA superstaarile Belinda Carlisle'ile, vahendas Haapsalu linnaapea Urmas Sukles.

Kudumisvõistlusel võivad osaleda kõik. Võistluse reeglite järgi peab musternäidis olema kootud peenvillastest lõngast ning ei tohi olla avaldatud või esitletud.

Võistlustöid oodatakse 30. maiks sall.ee kodulehel.

Tarmo Õuemaa

Noroviiruse laine tekitanud Lihula koolist puudus eile 48 last

KAIE ILVES, URMAS LAURI
info@le.ee

Terviseameti andmeil laastas Lihula gümnaasiumi noroviirus. Veterinaar- ja toiduamet ei ole seda siiani kinnitanud. Eile puudus Lihulas koolist 48 last. Lihula gümnaasiumi direktor Janar Sõber ütles, et teisipäeval puudus koolist 61 last, kolmapäeval 48. „Pilt on paremaks läinud,” märkis Sõber. Sõber on saanud lapsevanemaile sõna, et haigeid ja poolhaigeid lapsi sel nädalal mitte mingil juhul kooli ei saadetak.

Kokkutulekule eelneval nädalal puudus koolist päevas seitsekaheksa last, mis on tavapärase puudujate hulk. Teisipäeval, 4. aprillil saatis Sõber koju ühe lapse, kes tõenäoliselt võis olla noroviiruses, sest lapsel hakkas halb ja ta oksendas. Rohkem selliseid juhtumeid Sõber kokkutulekule eelnenud nädalast ei tea. Lihula perearsti Külli Raudsiku sõnul polnud temal läinud nädalal ühtegi noroviiruse sümptomitega õpilast-patsienti. Mida-

Kuidas vältida noroviirusnakkust

- Pesta tihti käsi, eriti pärast tualeti kasutamist ja mähkmete vahetamist ning enne toidu valmistamist/söömist
- Enne söömist puu- ja aedvili hoolikalt pesta
- Saastunud pinnad puhastada ja desinfitseerida, kasutades kloori sisaldavat puhastusvahendit
- Viirusega saastunud riided ja voodipesu pesta, kasutades kuuma vett ja detergenti
- WC-pott ja selle ümbrus hoida puhas

tomitega õpilast-patsienti. Mida-gi tavapäratut ei täheldanud ka perearst Mare Lõunat.

Pühapäeval Lihula gümnaasiumis Eesti õpilasesinduste liidu üldkoosolekul 40 noore haigestumise põhjust uurivad terviseamet ning veterinaar- ja toi-

Esmaspäeval oli Lihula kool haiguspuhangu tõttu suletud.

duamet. Terviseameti analüüsid näitasid, et tegemist oli noroviirusega, veterinaar- ja toiduamet seda veel ei kinnita.

Esmaspäeval teatas Pärnu haigla avalike suhete juht Eda Amur, et esialgsete uuringute põhjal oli tegu noroviirusega.

Terviseameti avalike suhete juht Iiris Saluri ütles eile Lääne Elule, et haigustekitaja on tuvastatud ja uutest haiguspuhangutest ametil andmeid ei ole. „Meie vaatepunktist pole haiguspuhangu tekitaja siiski veel teada,” ütles veterinaar- ja

toiduameti pressiesindaja Martin Altraja eile.

Esmaspäeval viisid VTA töötajad kooli sööklast võetud proovid laborisse, eile polnud analüüsi tulemused veel teada.

Põhjusi, kuidas viirus levida võis, on palju, sest tegemist on ülimalt nakkava ning ettearvamatult viirusega, samuti ei teata veel, millest võis nakkushoog pihta hakata. Esmaspäeval oli Lihula kool suletud, et see põhjalikult puhastada. Teisipäeval taastus tavapärane õppetöö.

Nädalavahetusel haigestus Lihula gümnaasiumis mitme päeva õpilasesinduste liidu üldkoosolekul kokku 40 last, neli last viidi kiirabiga haiglasse uuringutele. Sümptomid – oksendamine ja halb enesetunne. Kokku oli üldkoosolekul 200 last.

Noroviirused ehk Norwalk-viirused on rühm viirusi, mis põhjustavad inimestel gastroenteriiti, mis on tuntud ka talvise oksendamistõvena, mida nimetab rahvas ka kõhugripiks.

KIRJANIKUHA KATISED

Steni muinasjutuvõistluse võitjaid autasustas vabariigi president

Laupäeva keskpäeval andsid Ann ja Ants Roos 25. korda Tallinna raekojas üle Steni muinasjutuvõistluse auhinnad. Kohapeale oli kutsutud 44 kirjutajat üle kogu Eesti ja president Kersti Kaljulaid.

KAIA ANSIP
info@le.ee

Esikohale tuli sel aastal Rhea Rosette Tüür Tallinna Nõmme gümnaasiumi 7. klassist. Muinasjutt „Looduse kroon” räägib sellest, kuidas loomad otsivad endale juhti. Ann Roosi sõnul on see lugu väga sarnane sellega, mis juhtus Eesti presidendi valimistel, aga Tüüri jutt oli valmis enne valimisi. Rhea Rosette Tüürile oli võit ootamatu, muinasjutuvõistlusel osales ta kolmandat korda.

„Kolm on kohtu seadus,” ütles Tüür.

Talle meeldivad ulme ja sügavalt mõtestatud lood.

Mõtete korrastamine

„Kolm on kohtu seadus,” ütles ka teisele kohale tulnud Lihula gümnaasiumi 10. klassi tüdruk Liisa Raavel, kes on neli korda osalenud ja kolm korda autastatud.

„A ja O” autor Raavel armastab oma sõnul pigem kirjutada kui lugeda. „Mul on mõned kindlad raamatud, mis meeldivad, näiteks seiklusraamatud, aga pigem mitte,” vastas ta küsimusele, kas talle lugeda meeldib.

Kolmandale kohale tuli Mia-Mai Kalda Pärnu Sütevaka humanitaargümnaasiumi 5. klassist. Tema kirjutas muinasjuttu „Eide nutt”.

„Eit oli päev läbi arvutis mänginud, mängis maha nii raha kui ka talu ja taadi rahagi. Lõpuks visati arvuti ära,” kirjeldas Ann Roos lugu.

Kolmele esimeseks tulnud noorele muinasjutukirjutajale pani medali kaela president ise. Oma kõnes avaldas ta lugupidamist Ann ja Ants Roosile, kes juba veerandsada aastat pühendavad muinasjuttudele oma armastuse kaotatud poja vastu.

„Muinasjutuvõistlus toob palju lapsi kirjutamise juurde,” ütles Kaljulaid. Ta toonitas, kui oluline on, et lapsed loovad lugusid ja neid jagavad.

Presidendi ümber on end üles rivistanud auhinnatseremoonial osalenud läänlased: (vasakult) Riin-Rosanna Uusen, Lisett Saarjõe, Markus Kevin Ojamäe, Reena Roos, Ronja Emili Veski, Liisa Raavel, Elisabeth Sild ja Laura Mägi.

2 × PEETER LANGOVITS

Korraldaja Ants Roos kutsus torti lahti lõikama võistluse esikolmiku Mia-Mai Kalda, Rhea Rosette Tüüri ja Liisa Raaveli.

„Loo kirjapanemine on mõtete korrastamine,” märkis president ja tänas Roose, kes annavad lastele võimaluse luua oma lugusid.

„25 muinasjutuvõistlust on seljataga,” ütles Ann Roos, kes koos abikaasaga korraldab muinasjutuvõistlust oma poja Steni mälestuseks.

Veerand tuhat muinasjuttu
Tänavu tunnustas president neid aumärgiga, nemad autasustasid 44 last klaaskuuli ja „Väikese printsiga”.

„Väike prints” on sobilik nii täiskasvanule kui ka lapsele,” ütles Ann Roos.

Ta ütles, et kui lapsed suureks kasvavad, mäletavad nad seda, et said auhinnaks „Väikese printsi”, ja seda, et neid autasustati Tallinna raekojas.

„Kõik, kes tulevad maalt, on Tallinnas käinud. Aga kas nad on ka Raekojas käinud?” ütles Ann Roos.

Roose on kritiseeritud, miks nad auhindamist Haapsalus ei tee. Kõik jutud tulevad Haapsallu posti teel, sest arvutipost-kast läheks muidu umbe. Mullu saadeti üle 400 muinasjuttu, sel aastal 256.

„Kui üks laps kirjutab, võivad ka teised, seda olen ma alati öelnud,” ütles Ann Roos.

Muinasjuttude saatmise aeg on 6. septembrist 22. detsembrini.

25 aastaga pole lapsed muutunud, muutunud on vaid olud. Palju kirjutatakse nutiseadmeist ja internetist, arvutitest.

Reena Roos Oru kooli 9. klassist aga saab inspiratsiooni oma lugudeks rahvatarkustest ja vanasõnadest. Tema muinaslugu „Kulda testitakse tules” jutustab sellest, et nõnda nagu kuld puhastub ja muutub tules täiuslikumaks, täiustavad ja puhastavad ka ebaõnnestumised.

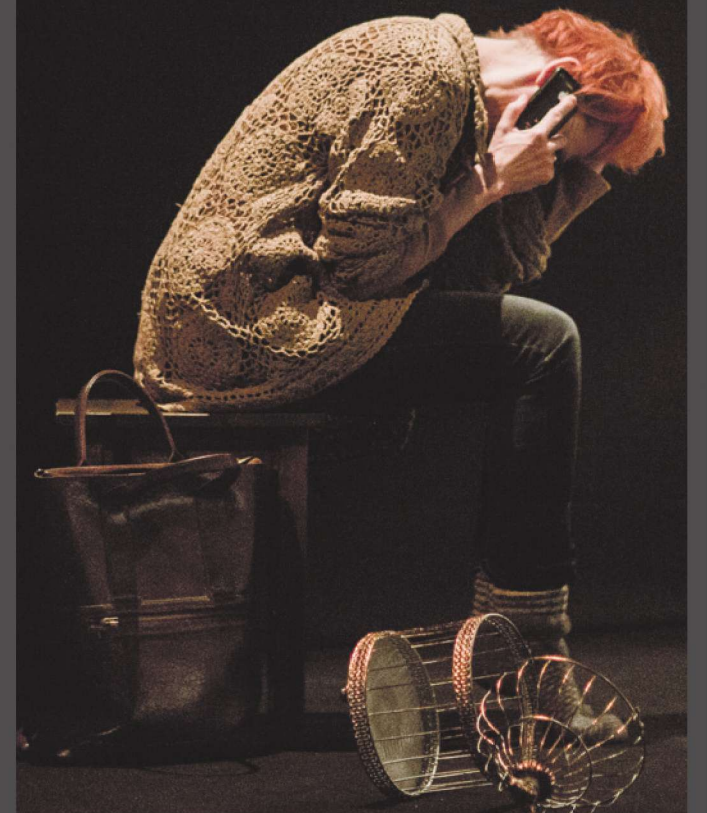
„Mulle meeldib kirjutada esiseid ja kui on mõni konkurss, siis osalen,” ütles Reena Roos.

RAKVERE TEATRI

Andrei Ivanov

SEE KÕIK ON TEMA

Lavastus noortele ja nende vanematele

K, 19. aprillil kell 19 Lihula kultuurimajas

rakvereteater.ee piletimaailm.com 32 95 444

Niiduk kätte 1€ eest

www.liisi.ee/niidukid

Tähelepanu! Tegemist on finantsteenusega. Enne lepingu sõlmimist soovime Teil tutvuda finantsteenuse tingimustega, konsulteerida spetsialistiga ning tutvuda krediidi kulukuse määra näidistega! NB! Teenusepakkuja on Kodulising OÜ. Iga laen on finantskohustus. Kaalu oma otsust hoolikalt – tutvulaenulepingu tingimustega ja vajadusel pea nõu asjatundjaga. Krediidi kulukuse määr on 39,40 % järgmistel näidistingimustel: kauba/teenuse maksumus 419 €, lepingu periood 12 kuud, fikseeritud intressimäär 20 % laenusummalt aastas, krediidisumma 419 €, maksete kogusumma 499,32 € ja tagasimaksete summa 499,32 €.

● KAKS TUNDI KÜLARAAMATUKOGUS

Sutlepa raamatukogu – kõige pisemast veel pisem

Sutlepa raamatukogu on tõsisevõitu ja ratsionaalne paik, kus valed kohe välja tulevad.

KAIE ILVES
kaie@le.ee

Mina olen teadnud, et maakonna kõige pisem raamatukogu on Rõude. Et kuuest tuhandest raamatust ja 80 lugejast vaevalt vähem saab olla. Aga saab küll. Raamatuid on Sutlepas enam-vähem sama palju kui Rõudes, ainult natuke vähem, aga lugejaid on 50 kanti. Viimasel ajal on isegi juurde tulnud. Lapsed, kes mullu kooli läksid, on hakanud lugema. Enne oli Sutlepas 40 lugejat. Praegu on... „Jah. 56 on. See on päris hea,” ütleb Sutlepa raamatukogu juhataja Serli Heeringas. Kogu oma väiksuse juures pole Sutlepa isegi mitte harukogu, vaid iseseisev kogu.

Lõpuks ometi kodus

Teine kinnitamata, aga kuidagi-moodi peas istuv fakt osutub samuti valeks. Noarootsi vallaga saab meie raamatukogutuur ja sari läbi. Noarootsi on viimane. Noarootsi vallas asub üks, Pürksi raamatukogu. Kui Pürksi raamatukoguhoidjale helistan ja pakun tulekupäeva, siis ütleb Serli, et ei, sel päeval tema ei saa. Sel päeval on tema valla teises, Sutlepa raamatukogus. Soh... Lõpuks sõidame hoopis Sutleppa.

Kolmapäev. Kell on kolmveerand üks. Kella järgi on raamatukogu veel kinni, aga... Ei sest ole midagi. Serli tuleb ukse peale vastu, pistab terekäe pihku ja kutsub sisse. Sutlepa raamatukogu asub Läänemaa ühes kõige uhkemas ja uuemas külamajas. Maja sai valmis viis aastat tagasi. Enne seda ei olnud Sutlepa inimestel mitte ühtegi kooskaimise kohta. Nüüd on. Teeme majale ringi peale. Hoone on sopoline. Tundub, et seal pole ühtegi täisnurka, aga... Mis neist nurkadest. Saab vaipu kududa, lapsi mängitada, saunas käia, pesu pesta, jõusaalis end ilusaks treenida, sünnipäeva ja koosolekut pidada. Serli ütleb, et jõusaalis pidada isegi Haapsalu omad käima ja pidu tullakse pidama naabervallastki.

No ja muidugi saab külamajast raamatuid laenata. „Eks ta mul väike ole, aga rahvast on vähe,” ütleb Serli. Ainuke töökoht on turbatööstus ja Niibi raba. Kunagi olid haigla, kolhoos, laudad, söökla, kool. Elu kees ja rahvas liikus. Enam ei kee ega liigu Sutlepas midagi-kedagi. Need vähesed, kes siin elavad, käivad tööl mujal. Lapsed käivad koolis mujal. Inimesi ei ole näha. Varahommikul lähevad, õhtul tulevad. Kes on kohapeal, on pensionil. Ei liigu eriti ka. Raamatukogu on ainuke tugipunkt.

Suvitajaid... noh, on, aga... ega nad loe. Oma rahvast on saja ümber. „Mõtlesingi, et kui te nüüd sellisel kellaajal tulete, siis te rahvast ei näe,” ütleb Serli häbelikult. Pensionärid tulevad esmaspäeviti, aga täna on kolmapäev. Esmaspäeviti on laua ümber ring. Külauudised vaja läbi arutada, läbi loetud ja ta-

Sutlepa raamatukoguhoidja Serli Heeringas on raamatukogutöö kõrvalt uurinud Sutlepa küla ajalugu ja arhiveerinud tohutu hulga fotosid.

URMAS LAURI

gasi toodud raamatud ka. Serli ütleb, et temal on selline viiga, et tema külauudiseid eriti ei räägi või noh... Ei räägi üldse. Aga räägitud peavad need saama, muud kohta pole, pole poodigi, lavka enam ei käi, ja sellepärast ongi nii välja kujunenud, et esmaspäeviti tullakse mitmekesi. Või siis ei tulda. Oleneb ilmast ja tervisest.

Kui mujal pole kuulda olnud, et mõni päev raamatukogus keegi ei käi, siis Sutlepas tuleb tühje päevi ette küll. Kas just tihti, ütleb Serli, aga midagi ebaharilikku ses pole. Kui on tühi päev, siis Serli ei imesta.

„Oh kui kena väike toake!” hüüatab Urmas Lauri, kui majale on ring peale tehtud ja raamatukokku jõuame. „Jah. On küll. Kõigile meeldib,” ütleb Serli. Tuba on sama väike kui Rõudes ja sama ilus kui Kullamaal. Kullamaa kogu on tunnistatud Eesti üheks ilusamaks. Sutlepas aga on õunakauss, head keldrijahedad õunad, hommikul toodud, ja aknalaua peal õitseb jõulukactus.

Hubasuse on Sutlepa raamatukogu auga välja teeninud. Kodutu ja külakorda käinuna on raamatukogu saatust mitu korda juuksekarva otsas rippunud,

aga õnneks on tal seni õnnestunud enne kinnipanekut eest ära kolida. Küll on ta asunud Sutlepa vanas koolimajas, küll paneelmaja korteris. Kui Serlit raamatukogusse tööle kutsuti, peitses see parasjagu Nõmmküla mõisas, aga jõudis enne Serlit sealtki putku panna. Kolhoosi kontoris. Seal 18aastane Serli 1984. aastal alustaski, kuskil mujal pole ta kunagi töötanud. See teeb üle 30 aasta raamatukoguhoidjana.

Sutlepa kogu tuli Serli käe alla, kui eelmine juhataja läks pensionile. Kui pensionile läks Pürksi raamatukogu juhataja, tuli Serli käe alla ka Pürksi kogu, 2000. aastal. Pürksi kogu asub vallamajas. Seal on lugejaid rohkem kui Sutlepas, aga kiita pole seal midagi. Kuldajal oli Pürksi hinge kirjas üle kolmesaja lugeja, nüüd on alla kahesaja. Pürksi ja Sutlepa vahel Serli end päev-päevalt jagabki, ja loodab vaikselt, et Sutlepa kogu on lõpuks leidnud omale päriskodu. Et enam ei oleks vaja kolida. „See on esimene koht, kus on päriselt soe,” ütleb Serli.

Külmetanud on Serli kõvasti. Istunud, jope seljas. Ja nii, et pastapliiats ei kirjuta. Isegi Pürksis

on külm. Talvel. Ja suvel on palav. Suur hulk aknaid.

Sutlepas elab Serli 1970. aastast, aga see iseenesest ei ole üldse tähtis. Tähtsam on, et kõva koduloolase ja sugupuu-uurijana teab Serli oma sugupuud 1743. aastani. Selle puu juured on Sutlepas. Serli on teinud hiiglasliku töö, uurinud Sutlepa küla ajalugu, lindistanud, arhiveerinud fotosid. Kõik see ootaks süstematiseerimist, aga Serli ei tea, kust see aeg võtta. Pensioni on aega ja... Räägivad, et pensionil on veel eriti kiire... Aga kui raamatutest ja lugejast rääkida, siis... Nagu üle 30 aastaga on muutunud Sutlepa elu, on muutunud lugejad, on muutunud raamatud. Serli on seda kõike pealt näinud.

Vanad ja uued raamatud

Raamatud on klantsraamatud. „Ja siis need ümbertegemised. Et ei tohi seda või teist sõna kasutada,” ütleb Serli ja seda, et... Mis maailma me lapsed niimoodi saadame?!

Lapsed on nutikad. Ei peaks nii kangesti kartma ega piira-

ma. Serli jääb wait. Mina kirjutatan. Mõne aja pärast ütleb Serli mõtlikult: „Ei, ei tea, mis puust see lagi siin on. Tilgub vaiku.” Ja siis otsa: „Ütlevad, et lapsed ei loe, ei suuda keskenduda... Lapsed ei loe, esimeses-teises klassis loevad, kolmandas-neljandas ka, siis enam ei loe, tuhin läheb üle, aga need ei ole ju ainult lapsed, kes ei loe. Need on tööinimesed. Ja pensionärid ei loe...”

● Nagu üle 30 aastaga on muutunud Sutlepa elu, on muutunud lugejad, on muutunud raamatud.

Gümnasistid ei loe. Miks neid raamatukogus ei ole? „Kuhu nad kadunud on?” küsib Serli ja vastab ise: „Mina tean, kuhu nad kadunud on. Internetil!” Sellest on Serlil kahju, eriti siis, kui ta vaatab raamatuid. Mitte neid uusi, klantsraamatuid, vaid vanu. Neis on nii palju teavet. Serli vaatab ja mõtleb vahel, kui palju saaks vanadest raamatutest informatsiooni, aga ei saa. Nii kahju. Keege ei süvene. Guugeldatakse. Midagi pole teha. „Ega lugejad päris ole kadunud. Ega nad kaogi.

Mõni ikka jääb. Jäävad ka raamatud,” on Serli kindel.

„Kui väikseks peaks raamatukogu jääma, et ta kinni pandaks?” küsin. Kas võiks olla ka nii, et kogu on, aga... ei ühtegi lugejat? Serli arvab, et nii ei saa olla. Nii ei juhtu. Raamatukogu on nii tähtis koht, et sinna tullakse ikka. Kas või infot saama. Kas või selleks, et paljundada. Serli ei usu, et tuleks niisugune aeg, mil enam kogusse ei tulda.

Kell hakkab kolm saama. „Keegi tuleb!” Ehk on lugeja. Urmas elavneb. Aga ei ole. On jõusaali tulija. Saadame kolmekesi tulijat silmadega. Uks kolkatab. Vaikus.

„Kuskile mujale pole tahtnud tööle minna?” – „Ei teagi... Ma ei tea, mis koht see peaks olema...” – „Kas jõusaalis käivad raamatukokku ei tule?” – „Ei tule.” – „Aga saunalised?” – „Nemad küll. Tulevad jahtuma. Ja need, kes pesu pesemas käivad, need ka istuvad siin!” – „Aga Sutlepas mõni suur lugeja on?” – „Valve on väga hea lugeja. Tema loeb korralikult.”

Valve käib esmaspäeviti. Kell on kolm. Viimased kaks tundi külaraamatukogus on läbi. Sutlepa oli viimane.

● JUUBILAR

Margus Maiste: kui kõike surmtõsiselt võtta, võib lolliks minna

Täna oma esimest suuremat juubelit pidav õpetaja ja mälumängur Margus Maiste ise püünele ei trügi, pigem armastab ta ümbritsevat elu kõrvalt jälgida ja seda peene huumoriga kommenteerida.

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

Suurema osa Margus Maiste ajast täidavad kool ja mälumängud või nendeks valmistumine. „Kui ükskord koolist tüdinen, jään pensionile, siis on aega teadust teha ja suguvõsa uurida,” lubas ta. Selleni läheb aga ilmselt üksjagu aega.

Jutustusi kodumaa ajaloo

Hillar Palametsa padupunane ajalooroom „Jutustusi kodumaa ajaloo” on kummilisel kombel olnud just see, mis pigem rahvuslikult meelestatud Margus Maistes ajaloohuvi süttas. 1.–2. klassi poisina ema töö juures olles pisteti talle paar raamatut pihku, et poiss niisama ei passiiks. „Hakkasin lugema ja jäingi lugema,” rääkis ta.

Raamatud on tegelikult Maistet ümbritsenud väikesest peale. Pere ainsa lapsena, kes ka lasteaias ei käinud, oli ta tööpäeviti vanavanemate hoida. „Mis mul ikka teha oli, hakkasin lugema.”

Vanemate raamatuturiilis köitsid pilku ilusad punakaspruuni kaanega raamatud – Eesti nõukogude entsüklopeediad ehk ENED. „Alguses vaatad pilte ja kaarte, vanemaks saades hakkad vaatama, mis seal juures kirjutatud on,” kirjeldas ta. Kõige rohkem köitsid poissi sõjaartiklid, kuigi kõigest kohe lugedes aru ei saanud.

Kuigi ajaloohuvi sai alguse nõukogudemeelsest ajalookäsitlusest, teadis Maiste juba lapseana, kuidas asjad tegelikult olid. Tema vanaisa oli Magadani oblastis vangis istunud koos värvikate tegelastega, sh Vanda Sõelsepaga. „Nad käisid meil kodus ja mul oli pilt selge: Eesti aeg oli hea, nõukogude aeg paha,” rääkis Margus Maiste.

Nagu sellistel puhkudel ikka, ei jäänud koolis olemata ka vaidlused ajalooõpetajaga. „See on tavaline asi, et keskkooli ajal tahad õpetajale ära panna, hakkad mingi asjaga norima. Ühelt poolt on selles pubekat, teisalt soovi vene asjale ära panna,” rääkis ta.

Soov pärast keskkooli Tartusse ajalugu õppima minna võttis kindla kuju keskkooli viima-

ses klassis. Maiste ütles, et olnud küll vahepeal arvamusel, et ajalugu ta mingil juhul õppima ei lähe, sest see oli punane aine, ja ka vanavanemad soovitasid omandada mingi praktilisem amet. Ometi sai Margus Maistest ajaloolane.

Päris leppe reega kõik siiski ei läinud, sest nõrga inglise keele tõttu ei saanud ta esimese korraga Tartu ülikooli sisse. Uuesti läks proovima alles pärast sõjaväge ja siis juba kaugõppesse.

Ajaloo perioodidest peab Margus Maiste huvitavaks neid, kus saab end tolle aja inimeste kohale asetada ja mõelda, mida nemad oma ajas võisid mõelda ja teha. „Näiteks arheoloogia vastu pole mul mingit huvi ja ka keskaeg jätab külmaks. Huvitavaks läheb uusajal, 17. sajandil,” tunnistas ta.

Omaaegne huvi 1920.–1930. aastate Eesti ajaloo vastu on Maiste sõnul end ammandanud, sest seda perioodi on nii palju uuritud. Selle asemel köidavad teda ajaloo murdepunktid ja inimeste käitumine neis. „See, kuidas ja miks mõnest inimesest sai punane, on palju huvitavam,” kinnitas Maiste. Ta tunnistas, et noore ja kompromissituna ta selliseid värvi muutnud inimesi mõista ei suutnud, nüüd aga küll. „Tagantjärele on lihtne hukka mõista, aga natuke vanemalt hakkad neist aru saama. Kui sul midagi kaotada pole, võidki öelda, et tuleb, mis tuleb, aga kui sul on pere, siis mõtled nende peale, tahad neid säästa ja lähedki muutustega kaasa,” mõtiskles Maiste.

Kõrvalt vaadates võiks arvata, et Margus Maiste sobiks pigem teadlaseks kui õpetajaks. „Ma ei oskagi öelda, miks minust teadlast ei saanud, aga praegu ütlen, et väga hea, et ei saanud,” kinnitas ta. Oma arvamust põhjendas ta sellega, et teadlane istub oma tornis ja on väljaspool reaalselt elu, õpetaja on aga elu sees ja näeb selle muutumist. „Nüüd alles hakkab aru saama, mis tähendab olla noorte inimeste seas – see aitab sul kauem noor olla.”

Tulede ja viledega tunnid

Margus Maiste on selline õpetaja, kes ei seisa õpilaste tähelepanu köitmiseks tunnis pea peal

ega köida lapsi tulede ja viledega. Selle asemel jalutab ta, käed seljal, klassi ees edasi-tagasi ning õpilased kuulavad ja leiavad, et Maiste on igavesti vingi õpetaja.

Ajalooõpetaja ise on arvamusel, et kui tunnis auru ja vile peale rõhuda, jääbki ainult vile, aga meelde ei jää midagi. Ta lisas, et räägib asjadest, nii nagu need on, ja püüab ajastusse, mida õpetab, sisse elada.

Koolis hakkas Palivere tehase tööline Maiste andma ajalootunde ülikooli teisel kursusel. Toona kehtis nõue, et kaugõppes õppides pidi ka erialal töötama. Nüüd tunnistas ta, et algus polnud sugugi mitte lihtne ja ennast kehtestada oli keeruline. „Ma ei eita seda ja probleemid on päris suured olnud. Osalt muidugi sellest, et mul ei olnud kogemusi ja ma ei osanud lastega hakkama saada,” arutles ta. Küsimusele, kas tal oleks oma noortele kolleegidele ka õpetussõnu jagada, vastas Maiste, et liigne rangus võib asja isegi hullemaks ajada. Kõige tähtsam on jääda iseendaks, siis arvestatakse sind palju rohkem.

Enam kui kahekümne aasta staažiga õpetaja on näinud, kuidas on õpilased selle ajaga muutunud, isegi viimase paari aastaga. Peamine muutus seisneb tema sõnul selles, et juurde on tulnud infokandjaid. „Enne oli üks infokandja – vanamees klassi ees –, nüüd on aga telefon,” selgitas ta.

Koos nutitelefoniidega on õpetaja hinnangul vähenenud õpilaste tähelepanuvõime. Pidevalt on vaja jälgida, kes sind laigib ja kes mida säutsub. Maiste võrdleb telefonisõltuvust pärisorjusega. „Pärisorjus tegi inimese laisaks – kui talupojal endal tööriista polnud, küll siis mõisnik andis. Nüüd on vaimne pärisorjus – enam pole oma peaga mõtlemist ega ise info otsimist. Vajutad nupule ja info tuleb,” rääkis ta.

Nii nagu on muutunud tehnikavidinad, tuleb õpetajal harjuda ka sellega, et tema põlvkonnale arusaadavad asjad ja nähtused tunduvad praegustele, vabas Eestis sündinud noortele nagu kosmos. „See on normaalne, et praegustele noortele peab rääkima, kes oli oktoobrilaps, sest

Toolse õlle purk oli esimene eksponaat Margus Maiste õllepurkide kogus.

Õpetajahärra omapärase kogu uhkematest eksemplaridest on kuuris kena ekspositsioon.

see polegi normaalne, et selline elukas olemas oli,” rääkis Maiste. Küll aga jõudis ta eelmisel õppeaastal arusaamisele, et õpilased ei tea enam, mis on magnetofon ja et muusikat saab ka lindistada. „Vaata see on juba täiesti uus põlvkond,” tõdes ta.

Küsimusele, kas ajalugu on noorte seas populaarne, vastas Maiste, et 1980. aastate lõpuga muidugi võrrelda ei saa. Ta tunnistas, et näiteks populaarteaduslike ajalooajakirjade peale on ta üsna kuri. „Ajalugu ei ole ajakiri Täheke. Need ajakirjad on tehtud nii labaseks: kogu aeg on mingi „vau” ja „õuduselt vapustav” – nagu ajakiri Kroonika.” Ta mõnits, et kui selline artikkel tekitab huvi ja paneks teema kohta edasi uurima, oleks tore, kuid enamasti piirdubki asi hurraa-efektiga.

Ajaloo ei pea õpetaja Maiste oluliseks mitte aastaarvude päheõppimist, vaid protsessidest arusaamist. Ta tõi näiteks ülesande järjestada II maailmasõja lõpp, kolhooside loomine ja märtsiküüditamine. „On vaja aru saada, miks mingi asi tuli – et küüditamine oli enne kolhooside loomist.”

Maiste tunnistas, et tema tunnis on tunnikontrollide ja kontrolltööde eest hinnet kolm ja neli lihtne saada, viit ja kaht aga mitte. „Kahe saamiseks pead ikka päris loll olema,” lisas ta.

Küsimusele, kas ta pole kunagi mõelnud õpetajaametist loobuda, vastas Maiste, et alguses ta isegi mõtles teadlaskarjäärile, aga enam mitte. Koolitõdimuse vastu aitab tema sõnul piisavalt pikk suvevaheaeg. See, mis teda igal sügisel kooli tagasi toob, pole niivõrd mitte lapsed, kuivõrd rutiiin: „Ma olen juba nii vana aja inimene, et rutiiin on õuduselt tähtis. Kui seda ei ole, on nagu millestki puudus.”

Hea küsimus on nagu luuletus

Kui Läänemaal öelda sõna „mälumäng”, meenub tahes-tahtmata esimesena Margus Maiste nii mälumänguri kui ka mälumänguküsimuste koostajana. Mälumängurina kuulub ta Eesti tippklassi. Viimane tema saavutuste reas oli Maakilva esikoht Haapsalu võistkonna koosseisus.

Küsimuse koostamise kohta ütles Margus Maiste, et ilmselt ei oska ta „ei” öelda, sest on viimasel ajal pidanud tegema kü-

simused kaheksale mängule. Et mängijad on Läänemaal suuresti ühed ja samad, ei saa samade küsimuste peal mugavalt liugu lasta. „Muidugi kasutan ma ka mõne aasta eest küsitud küsimusi neid uueks mänguks ringi tehes ja kohandades,” tunnistas Maiste. Küsimusele, kust need küsimused õieti tulevad, vastas Maiste, et igalt poolt. „Jalutades poes riulite vahel, vaatades, et miks selline nimi, ja saabki hea küsimuse,” tõi ta näite. Samuti korjab ta küsimusi reisidel käies.

„Hea mälumänguküsimus on nagu luuletus,” ütles Maiste. Faktiküsimusi, milles mängib rolli, kas tead või mitte ning kus millestki midagi tuletada pole, ta ei hinda. Selliste küsimuste hulka liigituvad tema sõnul näiteks need, kus lastakse üles lugeda olümpiavõitjaid või Volgaäärseid autonoomseid vabariike. „Ostad poest raamatu „1000 huvitavat fakti” ja hakkad sealt laskima – see on haltuura. Pealegi pole need faktid huvitavad,” lisas ta.

Maistele iseloomulikud küsimused on sageli pikad, sisaldas lugusid ja peidetud vihjeid. Oma eeskujuks peab ta selles talinlast Heino Raivetit, kes omal

ajal Haapsalus mälumänguküsimusi tegi.

Margus Maiste sõnul on tema mälumänguhuvi juured samuti lapsepõlves, mil vaadati tele-mälumänge „Kes keda?” jt terve perega. „Alguses vaatad, et targad inimesed mõtleavad. Siis saad suuremaks ja märkad, et oskad juba seda või teist. Siis tuleb see aeg, kui näed, et nemad ei tea, aga mina tean! Siis olin selle asja peale müüdud,” kirjeldas ta kuradile sõrme andmist.

Tõsisemalt hakkas Maiste mälumänguga tegelema 1990. aastail, mil Haapsalus lükkati käima mälumängusari. Aastatuhande vahetusel võttis ta julguse kokku ja läks Eesti meistrivõistlustele. Selgus, et ei jäänudki viimaseks.

Praegu kogunevad Haapsalus mälumängurid üle neljapäeva Tallumehe kõrtsis. Mälumängusarjad on ka Noarootsis, Lääne-Nigulas ja Lõuna-Läänemaal.

Maiste peab mälumängu mõnusaks seltskondlikuks ürituseks: inimesed saavad kokku, ragistavad ajusid ja võtavad sinna kõrvale kannu õlut. „Naised ärgu solvugu, aga Haapsalus on enamik mängijaid keskealised mehed. Kui mälumängu poleks, puuduks neil väljund,” rääkis ta.

Seda, mis teeb inimesest hea mälumänguri, ei oska Maiste seletada. Parimaks eaks mälumängu mängida peab ta 30. eluaastate algust, kui asju veel mäletad ja juba tead. Enda kohta ütleb Maiste, et on jõudnud vanusesse, mil veel mäletab, aga uued asjad enam nii lihtsalt külge jääda ei taha.

Õllehuvi

Üks, millega on Margus Maiste sattunud ajakirjanduse huviorbiiti, on tema omanäoline huvi õlle vastu. Mitte õllejoomise, kui just õllesiltide ja -purkide kogumise vastu. Õllepurke on tema kogus üle 2200 ja õllesilte 67 000. Raamatupidaja pojana on kogu kenasti katalogiseeritud ja nummerdatud. Siltidest rohkem võtab ruumi õllepurkide kogu. Museoloogiat õppinud ajaloolase

na on tal purgid ja gatud kuuri all sisse seatud ekspositsiooni ja fondi vahel. „Näiteks Heinekenil on terve hulk purke – ühe paned välja, teised lähevad kasti, fondi,” kirjeldas ta.

Omapärane hobi on tekitanud ka väärarvutuste. Näiteks sattus Maiste kommentaare lugedes ühe lapsevanema arvamusel, et tema oma last küll sinna kooli ei pane, kus õpetaja kogu aeg joob. „Loll jääb lolliks, mis mul muud ikka öelda on,” ei lase Maiste end arvamusel häirida.

Maiste kogu sai alguse eelmise sajandi lõpul, kui Eestis tuli välja õlu nimega „Kurat”, mis kirikuõpetajate protesti peale kaotati.

Küsimusele, kas siltide kogumisel on ka mingi spetsialiseerimine nagu margikogumisel, vas-

tas Maiste, et teda huvitavad endise Nõukogude bloki, valimiste või ajalooliste tegelastega seotud õlled. „Maailma ma enam ei kogu. Võta näiteks Hiina – vaatad neid jurakaid seal sildil ja aru ei saa, mis linna või mis õllega tegemist. Mis ma tast korjan?”

Kuigi ajaloohuvi sai alguse nõukogudemeel-sest ajalookäsitlusest, teadis Maiste juba lapsena, kuidas asjad tegelikult olid.

Õlletemaatikat koguvaid kolleksionääre on palju. Neil on isegi oma organisatsioon ja iga-aastased kokkutulekud. Maiste sõnul käib näiteks Tšehhis ja Slovakkias peetavail kokkutulekutel tuhandeid inimesi. Kõige populaarsemad on kogujate seas korgid ja klaasid.

Selleks, et oma kogusse õllesilt saada, ei pea sugugi mitte kõiki neid õllesid maitsma, kolleksionäärid saavad sildid kätte juba trükikojast. Purgikogu täiendab ta aga näiteks välismaal käies, kus poeriulite vahel huvitavamad sordid välja valib.

Õpetajaameti asemel oleks Margus Maiste võinud vabalt ka poliitikasse sattuda. Omal ajal lõi ta kaasa rahvuslik-konservatiivses erakonnas Isamaa ja noorte haritlaste ühenduses Res Publica, kuid nüüd on poliitilisest elust kõrvale tõmbunud. „Ühel hetkel saab kõrini, kui märkad, et muutud mutrikeseks süsteemis,” põhjendas ta.

Isamaast sai erakonnaga Res Publica liitudes IRL. „IRL, mis oli fantastiline erakond, on maha mängitud,” oli Maiste kriitiline. Formaalselt on ta ikka erakonna liige, oodates, et teda aastaid liikmemaksu tasumata jätmise pärast välja visataks, nagu põhikiri ette näeb. Ühest erakonnast teise jooksmist Maiste ei poolda. „Üks konservatiivsuse tunnus on ka see, et ma ei torma igale poole.”

Üks, millega on Margus Maiste sattunud ajakirjanduse huviorbiiti, on tema omanäoline huvi õlle vastu.

Maailmavaatelt hindas Maiste end konservatiiviks. „Mängisin läbi valimiskompassi ja sealt tuleb välja, et oleksin rahvussootsialist – majanduslikelt vaade-telt puhtalt sotsiaaldemokraat, muidu puhas EKRE,” rääkis ta. EKRE aga Maistele ei sümptiseeri: „Kas EKRE-l on ideoloogia? Ei, EKRE-l on Helme!”

Praeguse valitsuskalitsiooni kohta ütles Maiste: „Oh õudust!” Ta lisas, et praegune valitsuskalitsioon on tõesti nagu luik, haug ja vähk – ainus, mis neid ühendab, on soov Reformierakonnale ära teha.

Küsimusele, kes Eesti poliitikuist on need, kellele ta austus kuulub, vastas Maiste kiiresti ja kõhklematult: „Meri.” Ta lisas, et tegelikult austab ta ka Mart Laari, kuigi kõigil erakonna sisevali-

mistel on ta Laari vastu hääletanud. „Minu silmis on ta küll palju vigu teinud, aga ta on aus poliitik selles mõttes, et ta on võtnud vastutuse kanda.”

Maiste ütles, et kõige rohkem vihastab teda praeguses poliitikas silmakirjalikkus: väikesest asjast tehakse suur mull, aga tähtsatest asjadest ei räägita. Kõige põnevamaks peab ta aga 1990. aastaid, mil Eesti ühiskond oli vabam ja meeled lahti. „Praegu pole poliitikas enam kirge ja liiga palju on poliitilist korrektsust,” leidis ta.

Absurdihuumori austaja

Kui Margus Maiste õpetajaametist ja huvist mälumängu vastu võiks arvata, et tegemist on nohikuga, siis nii see ei ole. Temas on küllalt krutskeid ja peent huumorit. 1990. aastate alguses kuulus Maiste koos sõpradega elule absurdihuumori võtmes lähenenud ühendusse Seuraliit. Tema sõnul koondus Seuraliitu nooremate inimeste seltskond, kes oli tohutus väimvamaks Andrus Kivirähki Ivan Orava mälestustest. „Püüdsime ka Haapsalule läheneda absurdipilguga, sest absurdi oli tol ajal väga palju,” meenutas ta.

Suurem osa Seuraliidust oli üht- või teistpidi seotud rahvusliku erakonnaga Isamaa. Pärast koosolekuid jääd koos maailma asju arutama ja tekkiski sünergia. „Põhiline arusaam oli, et kõike ei saa tõsiselt võtta: kui seda teha, võid lolliks minna,” meenutas ta.

Omaaegsest Seuraliidu seltskonnast on osa inimesi korraliku karjääri teinud: Erki Holmberg töötab presidendikantseleis, Tarvi Sits on kultuuriministeriumi asekancler, Urmet Kook ERRi uudistetoimetuse juht, Aivo Vaske rahandusministeriumi nõunik jne. Margus Maiste on aga jäänud Läänemaal õpetajaks. „Aga kes meist on oma ütlemites kõige vabam?” küsis Maiste selle võrdluse peale. „Üks asi on karjääri teha ja see on tore, sest inimene peab edasi liikuma. Teine asi on jääda oma liistude juurde,” arutles ta.

Sellele vaatamata, et Seuraliit on laiali pudenenud, on sõprusühend säilinud. Üks traditsioon on iga-aastased ühised reisid, mis Maiste sõnul pole kunagi puhkusereisid. „Kaks nädalat palmide all, anna andeks, teise päeva õhtuks viskab üle,” ütles ta.

Ka reisimise asjus tõdeb esimest suurt juubelit tähistav Maiste, et ajad on muutunud. Kui esimestel välisreisidel seigeldi, seljakott seljas, ringi rongide ja bussidega, siis nüüd enam mitte. „Nüüd lohistad järel ratastega kohvrit ja lennujaamast võetakse rendiauto. Elu on võib-olla liiga heaks läinud ja ise oled laisaks jäänud,” ütles ta.

Küsimusele, mis seda sõpruskonda aastakümneid koos hoiab, vastas Margus Maiste kõhklemata, et ühesugune huumoritaju: „Sellest tunned endaga sobiva inimese ära.”

1 kuu	8,60 eurot
2 kuud	17,20 eurot
3 kuud	22,00 eurot
4 kuud	29,30 eurot
5 kuud	36,60 eurot
6 kuud	43,90 eurot

LÄÄNE ELU TELLIMISHINNAD

www.le.ee

tel 473 7222

7 kuud	51,20 eurot
8 kuud	58,60 eurot
9 kuud	65,90 eurot
10 kuud	73,20 eurot
11 kuud	80,50 eurot
12 kuud	87,80 eurot

Lehm Ljudmilla

lastekas

Tekst Aidi Vallik
Pilt Ott

KIRJU MUNA

IGAV OLI VALGEL MUNAL.

TEMA TAHTIS KIRIATUNA

UHKELDADA TEISTE EES

JA OLLA KÕIGE KUULIM MEES!

TAHTIS SAADA PÜHADEKS

UUE KIRJU KUUE, EKS.

IA TA SAIGI! UHKE MUNA

OLI KIRJU NAGU JUMAL

TÄPSELT ÜLESTÕUSMISPÄEVAL

MINGI SALAJASE VÄEGA!

LESIK KENA KAUSI SEES

JA OLİ ÜPRIS ÜLBE MEES,

PÄRIS PARAS TOKSIMISEKS.

VINGEKS MUNAKOKSIMISEKS!

4	7		5		1		3	9
		1		8		2		
2			1		9			3
	3						9	
6			8		4			7
		2		4		5		
3	1		2		7		4	8

KINOFILM

ANIMAFILM „BOSS BEEBI“, 3D

Films näidatakse paljudele tuttavat segadust, mis kaasneb sellega, kui majja saabub uus beebi. Kõnealusel juhul läbi 7aastase elava fantaasia. Timi silmade. See sümpaatsne, lõbus ja suure südamega tehtud lugu naerutab vaatajaid igas vanuses ning tuletab meelde, kui tähtis on perekond. Eesti keeles annab nimitegelasele oma hääle Raivo E. Tamm ning inglise keeles Alec Baldwin. Lavastaja Tom McGrath.

15. aprillil kell 13.45; 16. aprillil kell 12.45; 17. aprillil kell 14; 20. aprillil kell 17.30; 21. aprillil kell 16 Haapsalu kultuurikeskuses. Pilet 3.50 + prillid 1 €

FILM „KIIRED JA VIHASED 8”

Maailma ühe armastatuima filmiseeria kiired ja vihased kangelased jätkavad oma pöörast teekonda nüüd juba 8. peatükis. Nüüd, mil Dom ja Letty on mesinädalatel, Brian ja Mia eru läinud ning ka ülejäänud tiim vabakäigul, paistab globaalse haardega superbande argielu juba üpriski normaalselt elu meenutavat. Ühtäkki ilmub pilti aga müstiline naine, kes võrgutab Domi oma kuritegelikkuga maailma, millest mees kuidagi välja ei saa. Reet-
nud endale kõige lähedasemad ja kallimad inimesed, on Dom silmitsi oma elu raskeimate katsumustega. Kuuba rannikult üle New Yorgi tänavate kuni Barentsi mere jääväljadeni kulgeb lahutamatuist sõpradest elitiitkuse jä-
releandmatu amokk, et tuua tagasi mees, kes nad kunagi perekonnaks lii-
tis, ja tabada anarhist, kel võime kulvata ülemaailmset kaost. „Kiired ja vi-
hased 8“, eesotsas Vin Diesel, toob ekranile oma alalise staaride paraadi, millesse kuuluvad Dwayne Johnson, Jason Statham, Michelle Rodriguez, Tyrese Gibson, Chris „Ludacris“ Bridges, Nathalie Emmanuel, Elsa Pataky ja Kurt Russell. Peale Charlieze Theroni astuvad uustulnukadena üles ka Scott Eastwood ja Oscari-võitja Helen Mirren. Filmi on lavastanud F. Gary Gray ja produtseerinud taas Neal H. Moritz. Michael Fottrell ja Vin Diesel.

15. aprillil kell 16; 16. aprillil kell 15; 20. aprillil kell 19.30; 21. aprillil kell 20.30; 22. aprillil kell 14; 23. aprillil kell 15 Haapsalu kultuurikeskuses. Pilet 4 €

MALE

LP RISTSÕNA- JA MALELAHENDAJAD

Eelmise nädala vastused: Vd8+, Vxd8, Vxd8+, Rh7, Vxh8#

Matt nelja käiguga.

Leidke tänasest ristsõnast lahendus vastuse realt.

Elmise nädala vastused: Laikmaa majamuuseum ja Tallinna Lennusadam.

Lahendusi ootame hiljemalt järgmise nädala reedeks aadressil reklaam@le.ee või Posti 30, Haapsalu. Aprillis õigesti vastanute vahel loositakse välja Lääne Elu meeneid.

meheniimi	kevad-pühad	luuletaja	Juudi konserv. preester	100 kg	O. W. Masingu loodud täht	arglik	veekogu lähisidas	Jeesuse esimene imetegu	alge	...-pundar	kurtša-toovium Taaveti laulud		suur-suguselt ainsus	pealinn lähisidas	Juudi pühad fosfor	
															kevad-pühad amper helilooja	
					muskel sidesõna						korteri-ühistu äraandja		küla 3x vokaal migrats. tolliamet			
				israeli linnas is. as.												
puhid						näiteks			lakeeriva							
paluma						liide			eeskoda							
el. pinge ühik		is. as. abi-vaimulik			küla L-Nigula v. pird				meeter Eesti EL diplomaat (n + in)		luteetsium poetess				temas piano lause-liikmed	
sõsar				urbne kivin naisenimi									vaskuss linnastu Saksam.			
kirjavahe-märk						kirjanik (in + n) spordi-vahend						naisenimi tuntud koolidir. (n + in)				
is. as.			telesaad								ärata ellu millal					
riidesort			soku						ante meridiem kirjanik			ehitus sinus		edited hoog		
tuhat				gauss			vagatsejad									
meremärk				avasid			†									koduloom
					kõrgendiku linn Malaisias								ristiusk ait		neutrum liiter kõidetud teos	
kaalium		katuse eendaken				intern. institute for peace näitleja			näitleja, linnahalli direktor (in + n)	hoki-mängija uunikum						
vesinik		abikirik										noot kääbus-			amper-tund Õnne 13 tegelane	
telesaad			kaasas käima													
imagin. ühik			nikkel						t. kood tegelane ENSVs				peen naine poiste tänav			
tärgamata	vismut			palladium			imeteo koht Edward									rand põhja-Eestis
vana testament	järjest tähed			Peruu domeen												
			jõu piirkond l-idas neem										planeet gramm			
								maksu-kogujad piiblis		säilik mägi Jeruus. lähistel						

E 17. aprill

06.55 Terevisioon
08.55 Doktor Martin
09.50 Terevisioon
11.50 Maahommik
12.35 Oma kodu
13.05 Hommik Anuga
14.05 3 hitti
14.20 Dicte
15.05 Rakett 69
15.35 Novaator
15.40 LIVEstonia
16.15 India tohter
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Õnne 13
17.40 Doktor Martin
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Osoon
20.30 Mina ka
20.35 Meie inimesed
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Välisilm
22.15 Assadi toimik
23.05 Õine administraator
23.50 Ringvaade
00.56 ERR.ee uudised

06.10 Meie Charly
07.00 Hubert ja Takako
07.25 Chaplin ja sõbrad
07.35 Zig ja Sharko
08.00 Reporter
09.00 Purunenud elud
10.00 Armastuse maitse
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Väikesed hiiglased
13.30 Kuldvillak
14.00 Meie Charly
15.00 Küladetekiivid
16.00 Tüdruk nimega Elif
17.00 Armastuse maitse
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter
20.00 Köök
20.30 Kodutunne
21.30 Naabriplika
22.30 Saage tuttavaks
23.00 Surmarelv
00.00 Kaks Kanget Kagu-Aasias
01.00 Galileo
02.20 Ameerika talent
03.50 Reporter **04.40** Radar
05.30 Küladetekiivid

06.15 Yo-Kai kell **06.40** Beyblade
07.05 Käsna-Kalle Kantpüks
07.35 Taevane armastus **08.35**
Minu köök on parim **09.55** Kirgede torm
11.00 Vaprad ja ilusad
11.35 Top Shop **11.50** Suure tähe väike täht **13.20** Sõidud
Taukariga **13.50** Südameasi
14.50 Taevane armastus **15.50**
Vaprad ja ilusad **16.20** Kirgede torm
17.25 Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed uudised **20.00**
Kuuurija **20.30** Papad Mammad
21.30 Selgeltnägijate tuleproov
23.05 Monumendimehed **01.30**
Politseipere **02.20** Politseipere
03.05 Viimane tõeline mees **03.30**
Papad Mammad **04.20** Seitsmesed
uudised **05.25** Südameasi

07.00 Džungliraamatu safari
07.10 Zou **07.20** Pörsas Peppa
07.30 Kati ja Mimmu **07.40**
Džungliässad **07.50** Karusmarjad
metsikus looduses **08.15** Lastetuba
08.30 Mesitaru **08.40** Mily murrab
pead **08.45** Oktonaudid **09.00**
Ringvaade **10.05** India tohter
10.50 Plekktrumm **11.35**
Eesti muusikavideod **12.06** ERR.ee
uudised **15.30** Tantsuakadeemia
15.55 Väike kummitus Laban
16.00 Lastetuba **16.15** Mis? Miks?
Kuidas? **16.20** Vahva Roosi
16.30 Oktonaudid **16.40** Džungliraamat
16.55 Pörsas Peppa **17.00**
Karusmarjad metsikus looduses
17.25 Kati ja Mimmu **17.35**
Džungliässad **17.45** Džungliässad
18.00 Zou **18.10** Džungliraamatu
safari **18.25** Mesitaru **18.30** Lastetuba
18.45 Mily murrab pead
18.55 Tantsuakadeemia **19.20**
Aktuaalne kaamera **19.30** Teadmiste
otsingul **20.00** Maahommik
20.45 Elu allpool nulli **21.30** Kultuuriuudised
21.35 Plekktrumm
22.20 Viis kerget lugu **23.55** Eesti
TOP 7 **00.49** ERR.ee uudised

T 18. aprill

06.55 Terevisioon
08.55 Doktor Martin
09.50 Terevisioon
11.50 Tähenamisi
11.55 Prillitoos (subtiitritega)
12.50 Osoon (subtiitritega)
13.25 Välisilm
13.55 Hetk ajaloos
14.05 Inspektor Morse
15.50 Euroopa laulud 2017
16.15 India tohter
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Õnne 13
17.40 Doktor Martin
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Foorum
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 OP
22.10 Durrellid
23.00 Plekktrumm
23.40 Ringvaade
00.50 ERR.ee uudised

06.10 Meie Charly
07.00 Hubert ja Takako
07.25 Chaplin ja sõbrad
07.35 Zig ja Sharko
08.00 Reporter
09.00 Purunenud elud
10.00 Armastuse maitse
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Naabriplika
12.30 Kodutunne
13.30 Saage tuttavaks
14.00 Meie Charly
15.00 Küladetekiivid
16.00 Tüdruk nimega Elif
17.00 Armastuse maitse
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter
20.00 Radar
21.00 Krimi
21.30 Siberi võmm
22.30 Roheline tsoon
00.40 Brüno
02.05 Subboteja
02.55 Reporter **03.45** Kuum jälg.
Keisri hull **04.35** Tantsi, kui oskad

06.15 Yo-Kai kell **06.40** Beyblade
07.05 Käsna-Kalle Kantpüks
07.35 Taevane armastus **08.35**
Minu köök on parim **09.55** Kirgede torm
11.00 Vaprad ja ilusad **11.35**
Top Shop **11.50** Selgeltnägijate
tuleproov **13.25** Kuuurija **13.50**
Südameasi **14.50** Taevane armastus
15.50 Vaprad ja ilusad **16.20**
Kirgede torm **17.25** Minu köök on
parim **18.45** Seitsmesed uudised
20.00 Kaua võib! **20.30** Suletud
uste taga **21.30** Padjaklubi **22.30**
Machete tapab **00.35** Kutsuge
Cobra! **01.35** Hawaii 5-0 **02.25**
Cristela **02.55** Padjaklubi **03.45**
Kaua võib! **04.20** Seitsmesed
uudised **05.25** Südameasi

07.00 Džungliraamatu safari
07.10 Zou **07.20** Pörsas Peppa
07.30 Kati ja Mimmu **07.40**
Džungliässad **07.50** Karusmarjad
metsikus looduses **08.15** Lastetuba
08.30 Mesitaru **08.40** Mily murrab
pead **08.45** Oktonaudid **09.00**
Ringvaade **10.05** India tohter
10.50 Plekktrumm **11.35**
Eesti muusikavideod **12.06** ERR.ee
uudised **15.30** Tantsuakadeemia
15.55 Väike kummitus Laban
16.00 Lastetuba **16.15** Mis? Miks?
Kuidas? **16.20** Vahva Roosi
16.30 Oktonaudid **16.40** Džungliraamat
16.55 Pörsas Peppa **17.00**
Karusmarjad metsikus looduses
17.25 Kati ja Mimmu **17.35**
Džungliässad **17.45** Vahva Roosi
18.00 Kiisu Miisu enneolematud seiklused
18.10 Robin Hood **18.25** Dimitri
ja sõbrad **18.30** Lastetuba **18.40**
Lola Pikk-kõrv **18.45** Lammast
Shaun **18.55** Tantsuakadeemia
19.20 Aktuaalne kaamera **19.30**
Eesti lood **20.00** Indohiina **20.50**
Raamatupood **21.15** Elu lugu
21.30 Kultuuriuudised **21.35** 4x4.
Kasahstan ja Kõrgõzstan **22.05**
Tule tagasi vabana **22.55** Elutahe
00.50 ERR.ee uudised

K 19. aprill

06.55 Terevisioon
08.55 Doktor Martin
09.50 Terevisioon
11.50 Plekktrumm
12.35 Meie inimesed
13.05 Riigikogu infotund
14.00 ENSV
14.30 Minuscule
14.35 Islandi taluköök
15.10 Poldark
16.15 India tohter
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Õnne 13
17.40 Doktor Martin
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Pealtnägija
20.45 Novaator
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 OP
22.10 Durrellid
23.00 Eesti lood
23.30 Minu pere
00.00 Ringvaade
01.05 ERR.ee uudised

06.10 Meie Charly
07.00 Hubert ja Takako
07.25 Chaplin ja sõbrad
07.35 Zig ja Sharko
08.00 Reporter
09.00 Purunenud elud
10.00 Armastuse maitse
11.00 Kodus ja võõrsil **11.30**
Siberi võmm **12.30** Radar **13.30**
Krimi **14.00** Meie Charly **15.00**
Küladetekiivid **16.00** Tüdruk
nimega Elif **17.00** Armastuse
maitse **18.00** Purunenud elud
19.00 Reporter **20.00** Suur loto-
kolmapäev – Rooside sõda **21.00**
200 korda pilvede all **21.30** Pilvede
all **22.30** C-Komando **23.00** Nais-
tevangla **00.00** Kuum jälg. Keisri
hull **01.00** Surmarelv **01.50** Must
nimekiri **02.35** Siberi võmm **03.25**
Reporter **04.20** Rooli võim **04.50**
Hooaeg **05.30** Küladetekiivid

06.15 Yo-Kai kell **06.40** Beyblade
07.05 Käsna-Kalle Kantpüks
07.35 Taevane armastus **08.35**
Minu köök on parim **09.55** Kirgede torm
11.00 Vaprad ja ilusad **11.35**
Top Shop **11.50** Suletud
uste taga **12.50** Padjaklubi
13.50 Südameasi **14.50** Taevane
armastus **15.50** Vaprad ja ilusad
16.20 Kirgede torm **17.25** Minu
köök on parim **18.45** Seitsmesed
uudised **20.00** Naabrist parem
21.00 Võimalik vaid Venemaal
21.30 Juurdlust viivad läbi sensi-
tiivid **23.05** Sherlock New Yorgis
00.05 Kalamehejutud Ameerikas
00.35 Top Gear. 41 tippthetke
01.40 Saatanlikud koduabilised
02.30 Võimalik vaid Venemaal
03.00 Naabrist parem **03.50**
Kalamehejutud Ameerikas **04.20**
Seitsmesed uudised **05.25** Südameasi

07.00 Robin Hood **07.10** Kiisu
Miisu enneolematud seiklused
07.20 Pörsas Peppa **07.30** Kati
ja Mimmu **07.40** Vahva Roosi
07.50 Karusmarjad metsikus
looduses **08.15** Lastetuba **08.35**
Mis? Miks? Kuidas? **08.40** Dimitri
ja sõbrad **08.45** Lola Pikk-kõrv
08.50 Oktonaudid **09.00** Ring-
vaade **10.05** India tohter **10.50**
Arktikast Antarktikasse **11.20**
Eesti TOP 7 **12.11** ERR.ee uudised
15.30 Tantsuakadeemia **15.50**
Saara ja part **16.00** Lastetuba
16.15 Mis? Miks? Kuidas? **16.20**
Rüütel Rooste **16.30** Mõmmi
aabits **17.00** Karusmarjad
metsikus looduses **17.25** Väike
printsess **17.35** Peeter Pikk-kõrv
17.45 Džungliässad **18.00** Zou
18.10 Džungliraamatu safari
18.20 Mesitaru **18.30** Lastetuba
18.45 Pääv, kui Henri kohtas...?
18.55 Tantsuakadeemia **19.20**
Aktuaalne kaamera **19.30** 8 mm
ELU **20.00** Eesti parim koolikokk
21.00 Teadmiste otsingul **21.30**
Kultuuriuudised **21.35** Macadam
lood **23.15** Droon **00.15** Traffic.
Für Elise **00.23** ERR.ee uudised

N 20. aprill

06.55 Terevisioon
08.55 Doktor Martin
09.50 Terevisioon
11.50 Pealtnägija
12.35 Foorum (subtiitritega)
13.35 Eesti lood
14.05 OP
14.35 Looduse võimsad
vaatemängud
15.25 Durrellid
16.15 India tohter
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Õnne 13
17.40 Doktor Martin
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Eesti lipp ümber Kuuba
20.30 ENSV
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Ajujaht 2017
22.10 MI
22.35 Al Jarreau. Ehtne elu laval
23.35 Üks koorilaul
23.45 Ringvaade
00.51 ERR.ee uudised

06.10 Meie Charly
07.00 Hubert ja Takako
07.25 Chaplin ja sõbrad
07.35 Zig ja Sharko
08.00 Reporter
09.00 Purunenud elud **10.00**
Armastuse maitse **11.00** Kodus
ja võõrsil **11.30** Pilvede all **12.30**
Suur lotokolmapäev – Rooside
sõda **13.30** 200 korda pilvede all
14.00 Meie Charly **15.00** Külade-
tektiivid **16.00** Tüdruk nimega Elif
17.00 Armastuse maitse **18.00**
Purunenud elud **19.00** Reporter
20.00 Meie aasta Austraalias
20.30 Kaks Kanget Kagu-Aasias
21.30 Süüdistajad **22.30** Õiglus
00.35 Roheline tsoon **02.20**
Reporter **03.10** Naistevangla
04.00 Pilvede all **04.50** Meie pere
ja muud loomad **05.15** Saage
tuttavaks **05.40** Must nimekiri

06.15 Yo-Kai kell **06.40** Beyblade
07.05 Käsna-Kalle Kantpüks
07.35 Taevane armastus **08.35**
Minu köök on parim **09.55** Kirge-
de torm **11.00** Vaprad ja ilusad
11.35 Top Shop **11.50** Naabrist
parem **12.50** Papad Mammad
13.50 Südameasi **14.50** Taevane
armastus **15.50** Vaprad ja ilusad
16.20 Kirgede torm **17.25** Minu
köök on parim **18.45** Seitsmesed
uudised **20.00** Rait, Raivo ja naised
teel Iraani **20.30** Kättemaksukon-
tor **21.35** Kolmeraudne **23.35**
Weekender **00.05** Pettus **01.00**
Dr Rush **01.55** Grey anatoomia
02.50 Weekender **03.20** Kätte-
maksukontor **04.20** Seitsmesed
uudised **05.25** Südameasi

07.00 Džungliraamatu safari
07.10 Zou **07.20** Kriksatrullid.
Õpime joonistama **07.30** Väike
printsess **07.40** Džungliässad
07.50 Karusmarjad metsikus
looduses **08.15** Lastetuba **08.30**
Mis? Miks? Kuidas? **08.35** Mesita-
ru **08.40** Päev, kui Henri kohtas...?
08.45 Rüütel Rooste **09.00** Ring-
vaade **10.05** India tohter **10.50**
4x4. Kasahstan ja Kõrgõzstan
11.20 Eesti muusikavideod **11.51**
ERR.ee uudised **15.30** Tantsuaka-
deemia **15.55** Saara ja part **16.00**
Lastetuba **16.15** Kiisud, edasi!
16.20 Kosmoselendurid **16.30**
Väike prints **16.55** Pörsas Peppa
17.00 Karusmarjad metsikus
looduses **17.25** Väike printsess
17.35 Priit ja Präaks **17.50**
Vahva Roosi **18.00** Kiisu Miisu
enneolematud seiklused **18.10**
Notsu õnn **18.25** Dimitri ja sõbrad
18.30 Lastetuba **18.45** Klumpsud
18.55 Tantsuakadeemia **19.20**
Aktuaalne kaamera **19.30** Žiguliga
Baltimaades **20.00** Uus bioloogia
20.50 Teaduspäevik **21.25** Hetk
ajaloos **21.30** Kultuuriuudised
21.35 Fargo **22.30** Raamatupood
22.55 Eesti TOP 7 **23.45** Tule ta-
gasi vabana **00.42** ERR.ee uudised

R 21. aprill

06.55 Terevisioon
08.55 Doktor Martin
09.50 Terevisioon
11.50 Suud puhtaks
13.10 Ajujaht 2017
13.40 MI
14.05 Al Jarreau. Ehtne elu laval
15.05 Üks koorilaul
15.15 Eesti lipp ümber Kuuba
15.45 Teaduspäevik
16.15 India tohter
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Õnne 13
17.40 Doktor Martin
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
19.30 Minu pere
20.00 Estradisangarid
20.30 Rakett 69
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Õine administraator
22.25 Minu kuningas
00.25 Pealtnägija
01.16 ERR.ee uudised

06.10 Meie Charly
07.00 Hubert ja Takako
07.25 Chaplin ja sõbrad
07.35 Zig ja Sharko
08.00 Reporter
09.00 Purunenud elud
10.00 Armastuse maitse
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Kaks Kanget Kagu-Aasias
12.30 Süüdistajad
13.30 Meie aasta Austraalias
14.00 Meie Charly
15.00 Küladetekiivid
16.00 Tüdruk nimega Elif
17.00 Armastuse maitse
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter
19.55 Kuldvillak
20.30 Roaldi nädal. Appi,
raamatud!
21.30 Nädalalõpp Kanal 2ga
23.00 Köök
23.30 Gladiaator
02.35 Õiglus **04.15** Reporter
05.05 Meie pere ja muud loomad
05.30 Küladetekiivid

06.15 Yo-Kai kell **06.40** Beyblade
07.05 Käsna-Kalle Kantpüks
07.35 Taevane armastus **08.35**
Minu köök on parim **09.55** Kirgede torm
11.00 Vaprad ja ilusad **11.35**
Top Shop **11.50** Kättemaksu-
kontor **12.50** Kutsuge Cobra! **13.50**
Südameasi **14.50** Taevane
armastus **15.50** Vaprad ja ilusad
16.20 Kirgede torm **17.25** Minu
köök on parim **18.45** Seitsmesed
uudised **19.55** Me armastame
Eestit **21.30** Doktor Silva **22.30**
Sõidud Taukariga **23.00** Võimalik
vaid Venemaal **23.30** Kuum piru-
kas **01.30** Salemi nõiad **02.25**
Rahvabänd 2017 **03.20** Doktor
Silva **04.10** Sõidud Taukariga
04.35 Seitsmesed uudised **05.40**
Südameasi

07.00 Notsu õnn **07.10** Kiisu
Miisu enneolematud seiklused
07.20 Pörsas Peppa **07.25** Väike
printsess **07.40** Vahva Roosi
07.50 Karusmarjad metsikus
looduses **08.15** Lastetuba **08.30**
Kiisud, edasi! **08.35** Dimitri ja
sõbrad **08.40** Papist poisid **08.45**
Kosmoselendurid **09.00** Ring-
vaade **10.05** India tohter **10.50**
8 mm ELU **11.20** Eesti muusi-
kavideod **11.51** ERR.ee uudised
14.45 Koolitants 2017 **15.30**

ŠKODA FABIA STYLE

Hind alates 10 390 €

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

ÖKONOOMNE JA PRAKTILINE. Keskmine kütusekulu on 4,6–4,7 l/100 km. Suurim pagasiruumi maht omas klassis – kuni 1150 l.

STIILNE. Red Dot Disainiauhind, 15 kerevärvi – 125 värvikombinatsiooni!

SOODNE PIDADA! Škoda on soodsaimate ülalpidamiskuludega automark Eestis! (TNS Emor, Car Brand Health Estonia 2014–2016)

TIPPTASEMEL VARUSTUS. Fabia Style`l on üle 20 turvalisus-ja mugavusvarustuselemendi nagu konditsioneer, esiistmete soojendus, pardakompuuter, Start-Stop funktsioon, kiirushoidik, elektrooniline juhitavuskontroll ESC, värvilise puutetundliku ekraaniga raadio "SWING", 6 turvapatja, tehase alarm, kaugjuhtimisega kesklukustus, Function-pakett. Ja palju muud!

LISAINFO: www.skoda.ee/models/fabia-style/eripakkumine/

300 ŠKODAT
EESTI LAOS
KAMPAANIA.SKODA.EE

www.skoda.ee

Ametlikult volitatud ŠKODA edasimüüjad Eestis on:

ŠKODA Tallinn • Auto 100 Tallinn AS
Tallinn, Paldiski mnt 73 / Pirni 1, 10621
Telefon: 6808 222 • info@skoda.ee, auto@skoda.ee
www.skodatalinn.ee

ŠKODA Laagri • SKO Motors OÜ
Pärnu mnt. 543, Laagri 76404
Telefon: 6837 070 • auto.laagri@skoda.ee
www.skodalaagri.ee

Aasta Auto AS • Tartu, Sepa 24 A, 51013
Telefon: 7308 000 • info@aastauto.ee
www.aastauto.ee

Škoda Kuressaare • Warma Auto OÜ
Kuressaare, Tallinna 82a, 93815
Telefon: 4530 120
info@warmauto.ee
www.warmauto.ee

Moller Auto Pärnu OÜ • Pärnu, Välja tn. 3, 80010
Telefon: 4476 140 • parnu@moller.ee

Moller Auto Viru OÜ • Jõhvi, Narva mnt 143, 41536
Telefon: 6808 200 • viru@moller.ee

Moller Auto Viljandi OÜ
Viljandi, Tallinna mnt 45, 71008
Telefon: 4355 340 • viljandi@moller.ee

Lääne Elu

Ilmub teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval

Toimetuse aadress:
Posti 30, 90504 Haapsalu.
Toimetuse 473 7222,
kuulutused ja reklaam 473 7111,
e-post info@le.ee
Kodulehekül: www.le.ee

Peatoimetaja Andrus Karnau
Toimetajad Kaie Ilves, Lemmi Kann,
Kaire Reiljan, Urmas Lauri, Tarmo Üuemaa
Reklaam reklaam@le.ee
Küljendaja Tiina Liiv
Korrektor Heli Tammik
Fotograaf Arvo Tarmula

Kuulutuste vastuvõtja Merilin Sellik
Reklaamitoimetajad Ave Tapner, Alar Birk
Raamatupidaja Vilma Hõövel
Väljaandja OÜ Lääne Elu: Posti 30, 90504
Haapsalu, tel 473 7222

Trükitud Printallis

Pangakontod
Swedbank EE18 2200 2210 1567 8031,
SEB EE62 1010 6020 0251 5004

Toimetusel on õigus kirju ja kaastöid toimetada ja selguse huvides lühendada ning valikuliselt honoreerida. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kaebuste korral ajalehesisu kohta võib pöörduda Pressinõukogusse pn@eall.ee või tel 646 3363.

MÜÜK

Müüme põranda-, voodri- ja ehitus-laudu mitmes laiuses. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Küttepuu, kuiv või toores, nii lahtiselt kui ka võrgus. **Kõdusõnnik** 30 kg. Tel 523 8852, 473 3301. Tammaru farm, www.tg.ee.

Kuiv puu 35; toores haab 28; kask 35; okaspuu 30 €/rm. Pikkus 30, 40 ja 50 cm. Vedu 3–7 ja 10 rm kaupa. Tel 516 4278 ja 505 5203.

Kuivad pakitud kütteklotsid ja kaminapuid ning pakitud turba- ja puidubrikett. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

Müüa pakitud turba- ja puidubriketti koos veoga, soovi korral ladustame. Tel 507 8754, www.briketivedu.ee.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Sise-, välisvoodri ning põrandalaua ja saematerjali müük. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 5373 1117.

Müüa toored halupuud 30–60 cm (lepp, must lepp, kask) veoga. Tel 517 5783.

Müüa küttepuid. Hall lepp al 28 €/rm, segapuu al 28 €/rm, must lepp al 32 €/rm ja kask al 35 €/rm, metsakuiv okaspuu al 33 €/rm. Vedu hinnas. Halu pikkus vastavalt ostja soovile. Tel 5666 0431.

Müüa mitmesuguseid 3 m küttepuid. Min kogus on 30 rm, 15 €/rm. Tel 507 2231.

Müüa liiva, kruusa, killustikku. Tel 5192 5792. www.kkmnr.ee.

Müüa lõhutud küttepuid (toores hall lepp, sanglepp, kask). Tel 5615 8461.

Kask al 35 €/rm, must lepp al 32 €/rm, kuivpuu al 35 €/rm, pikkus al 25 cm või vastavalt ostja soovile. Veoga. Pakume ladumisteenust. Tel 5614 6900.

OST

Musta ja värvilise vanametalli kokkuost aadressil Tööstuse 11, Haapsalu. www.rauaspets.ee. Teave tel 5837 6276.

Ostan haavapalki, sanglepapalki, män-nipalki. Min läbimõõt 18 cm. Pikkused 3–3,1 m. Turuhinnad. Hankimine Kuijõe-le – Lääne-Nigula vald. Palun helista Bo Stenholm / OÜ VÄVAR5 5622 3870, e-post bostenholm2000@gmail.com.

KOOLITUS

JAHTUNNISTUSE taotlemise kursused Läänemaal algavad 15. aprillil kl 10 Käbi külalistemajas. Info kalev.soo-talu@gmail.com või tel 502 4283.

KINNISVARA

Ostame põllu-, heina- ja metsa-maad. Parim hind. Tel 506 9600.

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põl-lumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Müüa 3toaline korter Uuemõisas Hauđejaama teel. Otse omanikult. Tel 550 0224.

Müüa 1toaline korter (34,9 m²) Uuemõisas 1/2. Mahukas keldriboks korteri all. Hind 18 000 €. Infot saab tel 517 8676 või omanikult 5648 8734.

Ostan või rendin garaaži Haapsalus. Tel 5599 9959.

Müüa 3toaline korter (65,9 m²) Haapsalus Nurm 12 (2/4). Hind 30 000 €. Infot saab omanikult tel 517 7382.

Müüa garaaži Taeblas Nurm 54 garaažiühistus. Vanad uksed, muld-põrand. Elekter olemas. Hind 750 €. Kontakt 5646 1808.

Ostan garaaži Haapsalus. Pakkumused saata erki2000@gmail.com või helistada 518 4083.

SOOVIN ÜÜRIDA

Soovin üürida 3toalise korteri Haapsalus hilisema ostuvõimaluse-ga. Hind kokkuleppel. Kiire. Tel 5687 1615 või baltex@hotmail.ee.

TEENUS

Telerite ja elektroonika remondi-töökoda Haapsalus Lihula mnt 27 (autobaas). Avatud tööpäeviti 9–18 ja laupäeval 9–14. Tel 473 3055, 5557 4519.

Tootja Läänemaal valmistab klaas-plastist septikuid ja mahuteid. Kae-ve- ja planeerimistööd kopplaaduri-ga. Tel 551 0428, ain.raali@mail.ee.

Ohtlike puude eemaldamine ning okste ja võsa lõikus. Töötame 7 päe-va nädalas. Välismaal omandatud pika-aegne kogemus. Soodne hind ja kiire teenus. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373. Randy

Lõikan ja kujundan viljapuid ning marjapõõsaid. Soovijatel palun ühendust võtta tel 5612 8777.

Läänemaa Jäätmejaam viib teie majast, korterist soodsatel tingi-mustel ära olme- ja ehitusjäätmel, mööbli, elektroonika, metalli jms. Äravedu konteineritega 10–30 m³. E–R 9–17. Tel 5668 1436.

Ehitusfirma R&O Ehitus OÜ. Kõik ehi-tus- ja remonditööd: fassaadid, katu-sed, terrassid, saunad, korrusmaja-de trepikojad jm. Valmistame, müü-me ja paigaldame ka lisaplekke. Tel 5857 5060, lihulaehitus.ee.

Elav muusika teie mis tahes peole! Teeme sündmuse toredaks ja meel-dejäävaks! Tel 501 1696, www.syltament.ee.

Asrex OÜ teeb ehitus- ja remondi-töid. Meeldivat koostööd soovides Asrex OÜ. Tel 5622 6716, info@asrex.ee, www.asrex.ee.

Viin ära teie majast, korterist ja keld-rist kodumasinaid, vana mööblit, me-talli, ehitusprahiti jms. Lammutustööd. Veoteenused. Tel 5802 9660.

Seoses kevade saabumisega alustan viljapuude lõikamist. Teen ka hek-ke ning vajadusel lõikan suuremaid puid. Hind kokkuleppel. Töötan R–P. Helistada 5817 1670, Reio.

Hauaääriste ja -kivide paigaldus. Haudade hooldus ja muud kalmistu-tööd. Tel 557 3287. Jevgeni

Psühholoogiline nõustamine, psühhoteraapia. Ära lasse pingetel ja ärevusel üle pea kasvada, leiame koos väljapääsu. Tel 510 9299, www.hingeroom.ee.

Pikaajalise kogemusega hooldajad pakuvad koduhooldusteenust eakatele ja puudega inimestele. Tel 5845 0508 või mail.voorus@mail.ee.

Teostame ehitus-, hooldus- ja remon-ditöid. Tel 558 2514, 5699 8087.

TÖÖPAKKUMINE

Lääne Teed OÜ võtab tööle täistöö-ajaga kopplaadurijuht-teetöölise ja autojuht-teetöölise, kelle ülesanne on teostada abitöid teedehituses ning töötada ka mehhanismijuhina. Kandideerimiseks saata CV aadressil kontor@lteed.ee. Info tel 472 4780.

Puhka Haapsalus OÜ pakub suve-hooajaks (15.06–01.09) tööd maju-tuse perenaisele. CV saata info@puhkahaapsalus.ee. Küsimuste korral helista 5887 8121.

Kastani lillepoodi vajatakse osali-se tööajaga floristi/müüjat. Kontakttel 507 8509.

OÜ Läänemaa Veoautokeskus otsib oma meeskonda lukksepp-keevitajat. CV saata info@Lvak.ee. Lisateave tel 505 6121.

Promenaadi hotelli restoran otsib oma meeskonda kelderit/ettekand-jat suvehooajaks. Saada oma CV e-aadressil hotel@promenaadi.ee. Tel 473 7250. Sadama 22, Haapsalu.

Haapsalu Kuursaal otsib suvehoo-ajaks oma meeskonda kokka. Rohkem infot taivo@hellhunt.ee, +372 5649 4995.

Töömahu suurenemise tõttu võtab **Laverna Puhastustööde OÜ** tööle puhastusteenindajaid. Info telefonil +372 475 6874 E–R kl 10–16.

Promenaadi hotelli restoran ja grillterass otsib oma meeskonda kokk-abikokka hooajaks. Võimalus töötada maist oktoobrini. Peamine ülesanne on vanemkoka abistamine toitude valmistamisel ja serveerimi-sel. Saada oma CV e-aadressil ho-tel@promenaadi.ee. Tel 473 7250. Sadama 22, Haapsalu.

IKEA Resource Independence Investment meeskond võtab tööle piirkondliku metsatööde koordinaa-tori. www.cv.ee või tel 518 0964.

TÖÖOTSIMINE

Korralikud ehitajad ootavad tööpak-kumisi. Kortereite ja majade üldehi-tustööd, lamistamine, krohvimine, ta-peetamine, laminaatparketi paigal-dus. Majade värvimine, terrasside ehitamine ja piirdeaiaid. Kõik pakku-mused on oodatud. Töö kiire ja kor-ralik. Tel 5665 9447.

LOOMAD

Linnu talu müüb ettetellimisel (tel 503 1485; 501 7500) Hy-Line'i tõu-gu pruune ja valgeid noorkanu 8 €/tk ning 11 kuud munenud pruune kanu 3 €/tk järgmistest bussipeatustes R, 14. aprillil (tel 5559 4530): 9.40 Lõpe, 10.15 Lihula, 10.50 Kure-vere, 11.30 Haapsalu Lukoili tankla (Tallinna mnt), 12.15 Taebla, 12.30 Palivere, 12.50 Risti, 13.15 Turba.

METS

OÜ Landeker ostab **metsakinnistuid**. Tel 511 0415 ja 517 9866.

PROMETS OÜ ostab metsa- ja põllumaad ning kasvava metsa-raieõigust. Tel 5591 9930, e-post info@promets.ee.

MITMESUGUST

Kaardid ennustavad, helista tel 9001727, kogenud ennustajad 24 t, ka mobiiltelefonilt, h 1,09 €/min.

Toimetus kuulutuste sisu eest ei vastuta.

Armsad lugejad,
järgmine Lääne Elu ilmub
teisipäeval, 18. aprillil.
Neljapäeval, 13. aprillil
on Lääne Elu toimetus
avatud kl 8.30–14.
Ilusat lihavõttepüha!
Lääne Elu

TEATED

MTÜ Ühendus Puise Külaselts liikmete koosolek

MTÜ Ühendus Puise Külaselts liikmete koosolek on laupäeval, 29. aprillil kell 12 Puises Nina talus Kogre kõrtsis järgmise päevakorraga:
1. Ühenduse 2016. majandusaasta aruanne.
2. Revidendi aruanne.
3. 2016. aasta majandusaasta aruande kinnitamine.
4. Juhatuse valimine.
5. Revidendi valimine.
6. Muud küsimused.

MTÜ Ühendus Puise Külaselts juhatus

IMATRA ELEKTER

ELEKTRIKATKESTUSED

Elektrivõrgu hoolduse ja remondi tõttu on elektrikatkestused:

18. aprillil kl 9.30–12.30 Rohu, Töökoja, Puu, Pipra aj;

18. ja 19. aprillil kl 9.30–16 Nehatu aj-st Tamme, Pärtli ja Tärni-Metsavahi talu.

Loodame teie arusaamisele ja mõistvale suhtumisele.

Imatra Elekter AS

KULTUURITEATED

• **TERVIS JA SPORT**
Fra Mare Day Spa basseini- ja saunapark avatud iga päev 13–22; kl 19 vesiaeroobika. Day Spa pilet E–N 10,50 €; R–P 14 €. **Kevade eripakkumine** – vett välju-tav ja salendav kehahooldus 55 €. Broneerimine tel 472 4612 ja 472 4600, spa@framare.ee.

Spaahotelli Laine vee- ja sau-nakeskus avatud E–L kl 6–9 (3 €), 13–22 (7–10 €), P 6–9 (3 €), 9–22 (10 €). Treeningusaal avatud iga päev kl 6–22 (4 €). Täpsem teave ja broneerimine tel 472 4414.

• **TANTSÜHTUT**
Fra Mare Ä LA CARTE restoran Bergfeldt ja lobby-baar (Ranna tee 2): P–N 12–23 ja R, L 12–24. L, 15. apr kl 20 tantsuõhtu, mängib Ivar Malmel. Prantsuse **Good France'i** gurmeepäevad 21. aprillini. framare.ee. Tel 472 4605, 503 7289.

Restoran Blu Holm (Sadama 9/11) P–N 12–23, R–L 12–24. R, 14. aprillil kl 20 tantsuõhtu, män-gib ans Coco. L, 15. aprillil kl 20 ro-mantilise klaverimuusika „Lahe Ku-ma“, pianist Alari Tamm. Peo- ja peielauad, küsi pakkumist!

• **KINO**
Haapsalu kultuurikeskuses 13. apr kl 17.30 animafilm „Smurfid: kadunud külake“, pilet 3 €. 15. apr kl 13.45; 16. apr kl 12.45; 17. apr kl 14; 20. apr kl 17.30; 21. apr kl 16 ani-mafilm „Boss beebi“, 3D, pilet 3,50 + prillid 1 €. 15. apr kl 16; 16. apr kl 15; 20. apr kl 19.30; 21. apr kl 20.30; 22. apr kl 14; 23. apr kl 15 film „Kiir-red ja vihased 8“, pilet 4 €. 16. apr kl 17.30; 21. apr kl 18 film „Looma-aedniku naine“, pilet 4 €. 20. apr kl 12 beebikino „Loomaaedniku naine“, pilet 4 €.

• **KULLAMAAL**
Kullamaa kultuurimajas 13. aprillil kell 18 Jaak Ellingu filmiõhtu. Sulev Keeduse film „Georgica“. Filmiõhtu kõigile tasuta.

• **RAAMATUKOGU**
Läänemaa keskraamatukogu: lugemissaal, avalik internetipunkt ja kojulaenutuse osakond (Posti 3) ja lasteosakond (Wiedemanni 11) avatud E–R 10–18, L 10–15. P sule-tud. Igal laupäeval kell 11 on laste-raamatukogus jutuhoonnik. Raama-tulaenutuspunkt sotsiaalmajas (Kastani 7) avatud T 14–17 ja R 11–14. Vaata www.lib.haapsalu.ee. **Lääne maakonna keskraamatu-kogu on suletud R, 14. aprillil ja L, 15. aprillil.** Seetõttu ei ole lasteraamatukogus ka tavapä-rast jutuhoonnikut.

• **HAAPSALU SOTSIAALMAJAS**
Haapsalu sotsiaalmajas 18. april-lil kl 13 mitmekesisuse päev. • Bõlii-na (laulud) • Rannarootsi muuseum koos neljapäevamemmedega (fil-miklipp, näitus) • Ridala valla pensio-näride seltsing „Elurõõm“ (esinemi-ne, näitus). Pannkoogid ja tee! Slaa-vi, eesti ja rootsi juurtega pensionä-rid saavad kokku, et esineda ja aru-tada, mis neid ühendab. Üritus on tasuta.

Haapsalu sotsiaalmajas apelsi-ni toas 17. aprillil kl 11 südamenä-dala raames „Tervise päev“ (liikumi-ne, südame eest hoolitsemine, elus-tamise demo).

• **NÄITUSED**
Lasteraamatukogu (Wiedemanni 11): aabitsanäitus „Eesti aabitsa lu-gu“ ning väljapanek „Hea lasteraa-mat 2016“. Nadežda Gorbušina ja Dmitri Gorbušini ühisnäitus „Une-näoilpidid ja poeetiline Haapsalu“.

Keskraamatukogu (Posti 3): loo-dusfotode näitus „Looduse keskel“ laenutussaa-li vahelael ja lugemis-saalis, prantsuse instituudi näitus „Bioloogiline mitmekesisus“ luge-missaali fuajees ning väljapanek „Eesti naljad“ lugemissaalis.

Haapsalu pitsikeskus (T–R 11–16, L 11–15): niplipsitsinäitus „Töö kiidab tegijat“. Tasuta.

Spaahotelli Laine fuajee galeriis (Sadama 9/11) Kai Jeebergi maali-de näitus „Kevad“.

Haapsalu kunstikooli galerii (Jaani 2): T–R 14–18 ja L 12–16. Maarja Aaloe isikunäitus „Hea“. Tasuta.

• **MUSEUMID**
Iloni Imedemaa teemakeskus (Kooli 5) E–P 11–17. www.salm.ee.

Lihula muuseum talvehooajal avatud ettetellimisel. Info muu-seum@lihula.ee või tel 523 4303.

Ants Laikmaa majamuuseum ja park (Kadarpiku küla, Lääne-Nigula v): K–P 11–16. www.salm.ee.

Rannarootsi muuseum avatud T–L 11–16. www.aiboland.ee.

Haapsalu piiskopilinnuse muu-seum R–P 11–16. www.salm.ee.

Raudtee- ja sidemuuseum: R–P 11–16. www.salm.ee.

Haapsalu raekoda (Kooli 2): K–P 11–17. www.salm.ee.

Rõude muuseum avatud L ja P kl 11–16, muul ajal ettetellimisel tel 5597 4773. Avatud näitus „Pitsiilu“.

Lyonesse Haapsalu rahvasprin-di teade

Lyonesse Haapsalu rahvasprindi toimu-mise tõttu on 15. aprillil orienteervalt kell 10–18 osaliselt suletud järgmised tänavad Haapsalu linnas:
Raudteejaama esine plats, Jaama, Mul-la, Staadioni, Raudtee, Õpetaja, Lille, Kauba; spordihoone ja veekeskuse esi-ne parkla, Mulla tänava parkla ja suu-re silla ümbrus.
Spordihoone ette palume autosid reede, 14. aprilli õhtul mitte parkida, sest see ala on mõeldud laupäeval võistlejatele. Kui võistlus saab varem läbi, lähevad ka tänavad varem lahti.
Palume autod ja muud masinad tä-nava servast hoovi paigutada. Raud-teejaama parklattesse palume autosid alates 14. aprillist 15. aprilli õhtuni mit-te parkida.
Raudteejaama bussipeatus on üle viidud Kiltsi tee ja Raudtee tänava ris-ti peale. Info: võistluse juht Heiki Ra-huoja, tel 506 5391, Kalle Kruusma, tel 529 2642.
Korraldajad paluvad vabandust tek-kinud ebameeldivuste pärast.

MTÜ Igaihe Terviseklubi

Pühadel on linnasaun suletud

Pühade tõttu ei tööta linnasaun 14. ja 15. aprillil.

OÜ Haapsalu Linnahooldus

LEINAKIMBUD
 472 0383, 5342 3572
 MATUSEPÄRG.EE

Üks tee on lõpule käidud, ema süda on vaikinud...
Südamlik kaastunne
Tiiu Korpusele perega kalli
ema
surma puhul.
Helgi ja Ilmar

Avaldame kaastunnet
omastele
LAIN E TOOMI
surma puhul.
Majarahvas

Südamlik kaastunne
Tiiule perega kalli ema
SALME REEGATI
kaotuse puhul.
Aino perega

Lääne Elu toimetus
Haapsalus Posti 30
avatud E–R kl 8.30–17,
e-aadress info@le.ee.

Loe veebis www.le.ee

Maikuu
ei ole enam kaugel,
kingi emale
imeline võimalus!

Lääne Elu
KINKEKAART

Kõigi vähemalt
3 kuu tellimusega
kinkekaardi ostjate vahel
loositakse välja piletid
Belinda Carlisle'i kontserdile
19. augustil
Haapsalu lossihoovis.
Kampaania kestab 12. maini.

Reakuulutus (kuni 4 rida): tööpakkumine, mets, kinnisvara, koolitus ja auto 4,50 €, alates 4. korrast 3,60 €; müük, loomad, teenus, ost, mitmesugust ja soovin üürida 3 €, alates 4. korrast 2,58 €; töötamine 1,94 €. Kood 1 €. Raamiga kuulutus 1,02 €/cm², logoga 1,20 €/cm², kordus 20% soodsam. Leinakuulutus 10,50 €, topeltsuuruses 18 € ja matusetade (topeltsuuruses) 10,50 €. Õnnitlus: väike 10,50 € ja topeltsuuruses 18 €. Tänuavaldus 10,50 €. Teated 0,60 €/cm²; raamitult 0,72 €/cm². Kuhu minna 0,36 €/cm². Kirikuteated 12 € kuus kogudus. Avatud E–R kl 8.30–17, tel 473 7111, faks 473 7040, e-post info@le.ee

ARVO TARMULA

Kalamehed said promenaadile tualetid

Eelmise nädala neljapäeval paigaldas Haapsalu linnavalitsus promenaadile kolm ajutist tualetti.

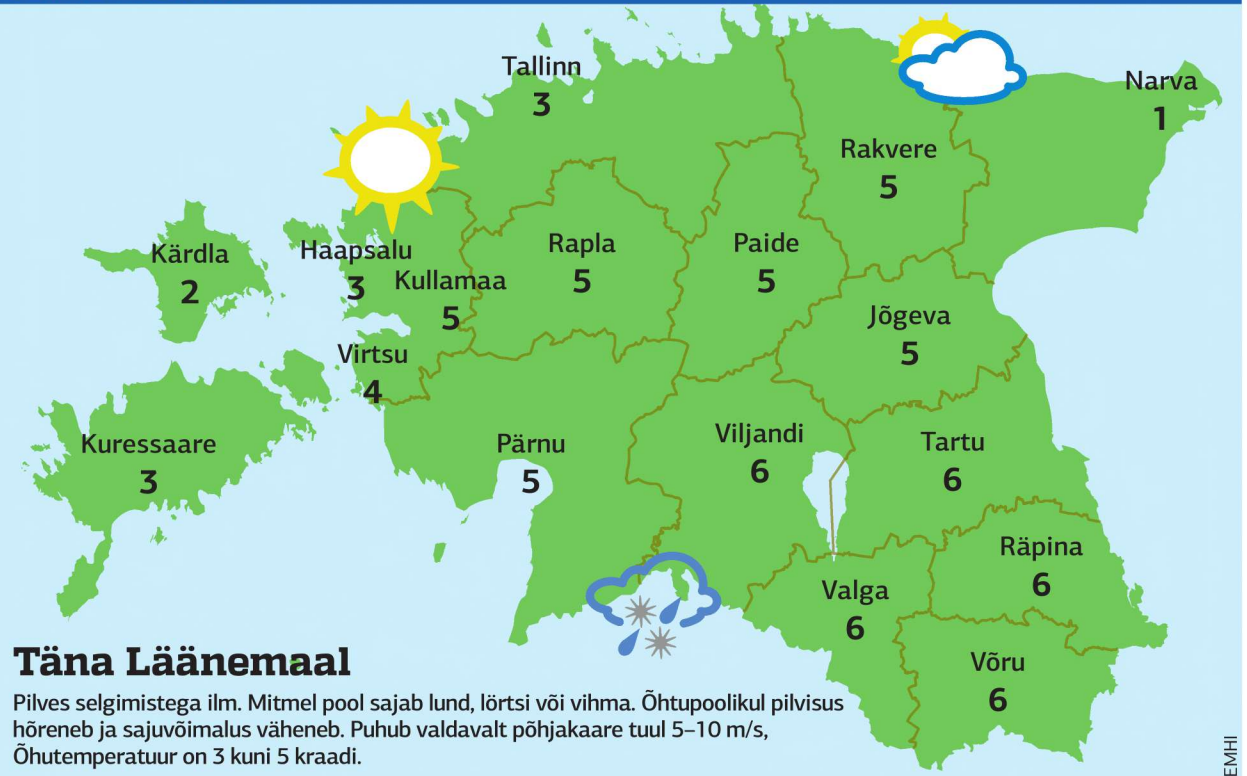
Linnavalitsuse pressiesindaja Tõnu Parbus ütles, et tualetid peaksid lahendama vähemalt mõne promenaadi heakorraga seotud probleemi.

Eelmisel aastal, kui kalameeste kasutada oli vaid promenaadi statsionaarne tualett, tuli Parbuse sõnul seal pärast remonti teha – vahetada kraanikausse ja segisteid. Ajutistele tualettidele kulutatav 300–400 eurot on pressiesindaja sõnul väike raha ka muu kalameeste järelt koristamise kuluga võrreldes. „Suitsukonid, ogalikud,” loetles Parbus maha jäävat prahti.

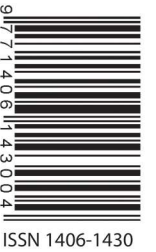
Kui kauaks tualetid promenaadile jäävad, oleneb kalameeste hooaja kestusest. Peale promenaadi statsionaarse tualeti saab mai algusest kasutada tualetti ka Aafrika ranna kohvikumajas. Tualett tuleb mündilukuga ja seda saab kasutada ööpäev läbi.

RIINA TOBIAS

ILMAENNUSTUS

Reede	öö päev	Laupäev	Pühapäev	Esmaspäev
-2°...5°	-2°...5°	-2°...5°	-2...4°	-2°...3°
põhjatuu 2–8 m/s	muutlik tuul 1–7 m/s	kirdetuul 5–11 m/s	põhjatuu 1–8 m/s	

VAATA KA
WWW.LE.EE

Looduse Energia tervisetoodete müük
(Altai ravitseja palsam, Flexosan,
Visomax, Memoriil, Kastokriin,
Kasekään, Reishi jt)

20. aprillil, 18. mail ja 22. juunil
kl 10–11

Haapsalu kultuurikeskuses
Posti 3

Tel 5594 4662

Info 551 6283 või
tabiremont@gmail.com

Teostame remonditööd eramajades ja korterites.

- Siseviimistlus (pahteldamine, värvimine, plaatimine, põrandad, kipsplaadi panek, lammutustööd)
- Akende ja uste paigaldus, vahetus, reguleerimine
- Haljastustööd (trimmerdamine, niitmine, võsa- ja puudelõikus jne)
- Mööbli montaaž. Kodukoristus ja akende pesu

AMTIMBER

ostab
KASVAVAT METSA ja VÕSA
(ka väheväärtslikku),
METSAMATERJALI.

Tel 507 9940
amtimber001@hotmail.com

Kleidid, aksessuaarid ja jalanõud
soodsate hindadega!
Siin on midagi just Sulle!
www.bridgestore.ee
NB! Haapsalus pakk tasuta
koju või kontorisse.

PARILA KLAAS OÜ

Lähtume alati kliendi soovidest ning peame lugu traditsioonidest ja looduse säästmisest.

Valmistame eritellimusel puidust aknaid ja uksi ning muid puidust tooteid.

Westmeri 2
90502 Haapsalu
Tel 472 0868
info@parila-klaas.ee

LÄÄNEMAA TÖÖMESS
Haapsalu kultuurikeskus
Posti 3, Haapsalu
20.04.2017 11–14

Töövõimalused
Eestis ja mujal Euroopas!

- Tööpakkumised otse tööandjalt
- Karjäärilane nõustamine kõigile soovijatele
- Põnevad teematoad

- 11.15 „Tööta ja õpi! Töötukassa uued teenused töötavale inimesele”
Kaia Savisto, Eesti Töötukassa
- 12.00 „Turvaline töötamine välismaal - võimalus või risk?”
Sirle Blumberg, MTÜ Living for Tomorrow
- 13.00 „Kuidas töölepinguseadus paberilt meieni jõuab?”
Tiit Kruusalu, Metiabi OÜ

Töömess on tasuta! Tule ja osale!
Infotelefon 15501, www.toomess.ee

KASTANI METSA

Iga päev 8–22

Iga päev 8–22

- Seapraetükk (2–3 kg)** 1 kg **3.49** tavahind 4.99
- Maasika kohupiimapasta, Tere** 300 g, 2,30 €/kg **0.69** tavahind 0.99
- Aedmarja-rullkook** 300 g, 5,30 €/kg **1.59**
- Sidrunikook** 520 g, 5,75 €/kg **2.99** tavahind 4.49
- Crème brûlée kook** 600 g, 4,99 €/kg **2.99** tavahind 4.49
- Vene juust** (viilutatud) 500 g, 5,98 €/kg **2.99**
- Eesti juust** (viilutatud) 500 g, 5,98 €/kg **2.99**
- Moskva täissuitsuvorst, Rannarootsi** 1 kg **5.99** tavahind 7.99
- Kanaliha omas mahlas, Rannarootsi** (konserv) 240 g, 1 kg **1.19** tavahind 2.19
- Tõmmu poolsuitsuvorst, Wõro** 350 g, 3,40 €/kg **1.19** tavahind 1.99
- Keedusink, Viru** 1 kg **3.99** tavahind 5.49
- Pelmeenid, Rakvere** 450 g, 2,20 €/kg **0.99** tavahind 1.99
- Lastevorst, Rakvere** 1 kg **2.49** tavahind 3.79
- Kanapallid, Valla** 1 kg **1.79** tavahind 2.99
- Pere hakklihasegu, Rakvere** 400 g, 2,98 €/kg **1.19** tavahind 2.49
- Kodusink, Rakvere** (vaakumpakend) 1 kg **4.99** tavahind 7.99
- Varajane kartul** 1 kg **0.49**
- Punane kirsstomat** 250 g, 3,56 €/kg **0.89**
- Hele viinamari** 1 kg **1.99**

Ananke Mööbel & Sisustus Rannarootsi Keskuses

APRILLIS JÄRELMAKSU INTRESS 0%

KÖÖGID | LIUGUKSED & GARDEROOBID | MÖÖBEL SINU KOJU!

Oleme avatud uuel müügipinnal Rannarootsi keskuses!
Uued köögi & liuguste näidised!

ananke mööbel

15 aastat mööblimüügi kogemust

www.ananke.ee